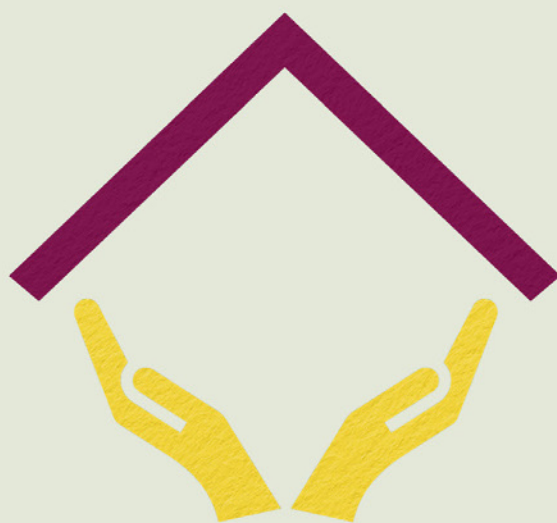

Solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse

Primirea

Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse

Primirea

Noiembrie 2024

La 19 ianuarie 2022, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) a devenit Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA). Toate trimerile la EASO, la produsele și organismele EASO trebuie înțelese ca trimeri la EUAA.

Manuscris finalizat în octombrie 2024.

Nici Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și nici orice alte persoane care acționează în numele EUAA nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile oferite în continuare.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2026

Print ISBN 978-92-9418-010-0 doi:10.2847/7231775 BZ-01-24-014-RO-C

PDF ISBN 978-92-9418-009-4 doi:10.2847/6928582 BZ-01-24-014-RO-N

© Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), 2026

Pentru orice utilizare sau reproducere a elementelor care nu sunt deținute de EUAA, este posibil să fie necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective. EUAA nu deține drepturi de autor asupra următoarelor elemente:

— Copertă, ilustrație, FotografiaBasica, © 476725956, 2015.

Despre ghid

De ce a fost creat acest ghid? Misiunea Agenției Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) este de a facilita și de a sprijini activitățile statelor membre ale Uniunii Europene (UE) și ale țărilor asociate spațiului Schengen [țările UE+ ⁽¹⁾] de punere în aplicare a sistemului european comun de azil (SECA). În conformitate cu obiectivul său general de a promova o punere în aplicare corectă și eficientă a SECA și de a permite convergența, EUAA elaborează standarde și indicatori operaționali comuni, îndrumări și instrumente practice. Printre alte teme, EUAA se angajează să sprijine țările UE+ cu gestionarea cererilor depuse de solicitanți cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale (SOGIESC) diverse.

Cum se utilizează ghidul? Acest ghid este structurat în trei părți independente, dar complementare și interconectate, care acoperă diverse teme relevante pentru SOGIESC în domeniul azilului.

- **Elementele transversale** oferă informații și îndrumări relevante atât pentru procedura de azil, cât și pentru cea de primire, și anume cadrul juridic, spațiile sigure și comunicarea favorabilă incluziunii, traducerea orală, furnizarea de informații, consolidarea capacităților, cooperarea și coordonarea.
- **Primirea** oferă îndrumări și recomandări practice privind proiectarea și gestionarea sistemelor de primire, precum și furnizarea condițiilor de primire într-un mod care ia în considerare nevoile speciale ale solicitanților persoane lesbiene, gay, bisexuale, transgen, intersexuale și *queer* (LGBTIQ), atât la nivel individual, cât și colectiv.
- **Procedura de examinare** oferă îndrumări practice axate în mod specific pe aspectele esențiale ale examinării cererilor de protecție internațională legate de SOGIESC, și anume înregistrarea, interviul personal, evaluarea probelor și a riscului și analiza juridică.

Ghidul a fost elaborat în timpul procesului de reformă a SECA. Instrumentele noului pact privind migrația și azilul au intrat în vigoare în iunie 2024 și vor deveni aplicabile începând cu iunie 2026. Ghidul conține trimiteri la ambele cadre juridice, în funcție de relevanță.

Ghidul este completat de o [notă de informare](#) care conține informații detaliate despre conceptele și termenii aferenți SOGIESC.

Cui i se adresează ghidul? Acest ghid se adresează în principal personalului care lucrează direct cu solicitanții de protecție internațională în domeniul azilului: responsabili cu înregistrarea, ofițerii de decizie și personalul de primire. De asemenea, anumite secțiuni se adresează managerilor și responsabililor de elaborarea politicilor publice. În plus, ghidul este util pentru orice altă persoană sau organizație care activează sau este implicată în domeniul azilului.

---

(1) Cele 27 de state membre ale Uniunii Europene plus Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția.

În funcție de conținutul și de domeniul său de aplicare, fiecare parte a ghidului se adresează unui public specific.

- **Elementele transversale** se adresează în principal tuturor categoriilor de personal din cadrul autorităților naționale. Secțiunile specifice marcate cu mențiunea „Pentru manageri” și/sau „Pentru responsabili de elaborarea politicilor publice” se adresează în mod explicit acestor categorii profesionale în contextul azilului. Această secțiune a ghidului poate fi utilă și altor părți interesate implicate în domeniul azilului [de exemplu, organizații ale societății civile (OSC-uri)].
- **Primirea** se adresează în principal personalului de primire, precum și altor părți interesate implicate sau care lucrează direct cu solicitanții de azil în cadrul procesului de primire (de exemplu, OSC-uri). Secțiunile specifice marcate cu mențiunea „Pentru manageri” și/sau „Pentru responsabili de elaborarea politicilor publice” se adresează în mod explicit acestor categorii profesionale în contextul primirii.
- **Procedura de examinare** se adresează în principal responsabililor cu înregistrarea și ofițerilor de decizie din domeniul azilului. În plus, este un instrument util responsabililor cu calitatea și consilierilor juridici, precum și responsabililor de elaborarea politicilor publice din cadrul autorităților decizionale naționale, și altor persoane care lucrează sau care sunt implicate în domeniul protecției internaționale în contextul UE.

Cum a fost elaborat ghidul? Acest ghid a fost elaborat în urma unei colaborări coordonate între trei rețele ale EUAA. Elaborarea ghidului a fost facilitată și coordonată de EUAA.

- **Elementele transversale** și **nota de informare**: părți redactate de experți din cadrul autorităților competente în domeniul azilului și al primirii, din cadrul organizațiilor internaționale, al OSC-urilor și al mediului academic, cu contribuții valoroase din partea Înalțului Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite (UNHCR) și a ILGA-Europe. Înainte de finalizare, această parte a făcut obiectul unei consultări cu țările UE+ prin Rețeaua EUAA de experți în materie de vulnerabilitate.
- **Primirea**: parte redactată de experți din cadrul autorităților de primire și al OSC-urilor, cu contribuții valoroase din partea UNHCR și a ILGA-Europe. Înainte de finalizare, această parte a făcut obiectul unei consultări cu țările UE+ prin Rețeaua EUAA a autorităților de primire.
- **Procedura de examinare**: parte redactată de experți din întreaga UE, cu contribuții valoroase din partea Comisiei Europene, a UNHCR, a Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și a Consiliului European pentru Refugiați și Exilați. Înainte de finalizare, această parte a făcut obiectul unei consultări cu țările UE+ prin Rețeaua EUAA privind procesele de azil.

Cum se raportează ghidul la legislația și la practicile naționale? Ghidul este un instrument de convergență non-tehnic. Nu are caracter obligatoriu și reflectă standardele convenite de comun acord, astfel cum au fost adoptate de către Consiliul de administrație al EUAA la 31 octombrie 2024.

Cum se raportează ghidul la alte instrumente ale EUAA? Fiecare dintre părțile ghidului trebuie consultată împreună cu celelalte ghiduri și instrumente practice elaborate de EUAA.

Elementele transversale trebuie consultate împreună cu *Ghidul privind vulnerabilitatea în contextul azilului și al primirii: standarde operaționale și indicatori operaționali* ⁽²⁾ și cu portalul EUAA *Let's Speak Asylum* (Să vorbim despre azil) ⁽³⁾.

Primirea trebuie consultată împreună cu următoarele documente: *Ghidul privind condițiile de primire* ⁽⁴⁾, *Ghidul privind condițiile de primire pentru copiii neînsoțiți* ⁽⁵⁾ și *Ghidul privind planificarea de contingență în contextul primirii* ⁽⁶⁾. Toate aceste ghiduri sunt completate de *Ghidul privind vulnerabilitatea în contextul azilului și al primirii: standarde operaționale și indicatori operaționali* ⁽⁷⁾ și de *Ghidul privind condițiile de primire: standarde operaționale și indicatori operaționali* ⁽⁸⁾.

Procedura de examinare trebuie consultată împreună cu următoarele ghiduri practice: *Ghidul practic privind interviul personal* ⁽⁹⁾, *Ghidul practic privind evaluarea probelor și a riscului* ⁽¹⁰⁾, *Ghidul practic privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională* ⁽¹¹⁾ și *Ghidul practic privind cererile ulterioare* ⁽¹²⁾.

Declinarea responsabilității

Acest ghid a fost elaborat fără a aduce atingere principiului potrivit căruia doar Curtea de Justiție a Uniunii Europene poate oferi o interpretare autentică a dreptului UE.

⁽²⁾ EUAA, *Ghidul privind vulnerabilitatea în contextul azilului și al primirii: standarde operaționale și indicatori operaționali*, mai 2024.

⁽³⁾ EUAA, portalul *Let's Speak Asylum* (Să vorbim despre azil).

⁽⁴⁾ EASO, *Ghidul privind condițiile de primire: standarde operaționale și indicatori operaționali*, septembrie 2016.

⁽⁵⁾ EASO, *Ghidul privind condițiile de primire pentru copiii neînsoțiți: standarde operaționale și indicatori operaționali*, decembrie 2018.

⁽⁶⁾ EASO, *Ghidul privind planificarea de contingență în contextul primirii*, martie 2018.

⁽⁷⁾ EUAA, *Ghidul privind vulnerabilitatea în contextul azilului și al primirii: standarde operaționale și indicatori operaționali*, mai 2024.

⁽⁸⁾ EUAA, *Guidance on Reception: Operational standards and indicators* (Ghid privind condițiile de primire: standarde operaționale și indicatori operaționali), mai 2024.

⁽⁹⁾ EASO, *Ghidul practic privind interviul personal*, decembrie 2014.

⁽¹⁰⁾ EUAA, *Ghidul practic privind evaluarea probelor și a riscului*, ianuarie 2024.

⁽¹¹⁾ EASO, *Ghidul practic privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

⁽¹²⁾ EASO, *Ghidul practic privind cererile ulterioare*, decembrie 2021.

Mulțumiri

EUAA dorește să mulțumească membrilor grupului de lucru care au contribuit la elaborarea acestei părți din partea Agenției federale pentru primirea solicitanților de azil din Belgia (Fedasil) și doamnei Angeliki Panagoulia (Consiliul danez pentru refugiați – Grecia).

Mulțumiri deosebite sunt adresate și membrilor Rețelei EUAA a autorităților de primire, UNHCR și ILGA-Europe pentru contribuțiile valoroase și sugestiile constructive oferite în etapa de elaborare a acestui ghid.

Note privind terminologia

Terminologia utilizată în ghid reflectă *acquis*-ul actual al UE în materie de azil și instrumentele internaționale aplicabile, precum și evoluțiile acestei terminologii, astfel cum se reflectă în doctrină, documentele de politică, strategiile relevante ale UE etc.

- Termenul „azil” se referă la întregul proces de azil, inclusiv la etapa de primire.
- Termenii „procedură de azil” sau „proceduri de azil” sunt utilizați în sinonimie.
- Termenul „primire” se referă numai la primire/procese de primire.
- Termenul „responsabil cu înregistrarea” se referă la un membru al personalului autorităților competente naționale, implicat în oricare dintre etapele de înregistrare și depunere a cererilor de protecție internațională.
- Termenul „ofițer de decizie” se referă la un funcționar care desfășoară anumite etape ale procedurii privind cererile de protecție internațională, cum ar fi interviurile personale și/sau alte tipuri de interviuri cu solicitanții de protecție internațională.
- Termenul „responsabil cu primirea” se referă la un profesionist care se află în contact direct cu solicitanții de protecție internațională, în contextul sistemului de primire, indiferent dacă angajatorul său este o organizație guvernamentală sau neguvernamentală, un contractant privat sau o autoritate locală. Această categorie cuprinde lucrători sociali, personal din domeniul educației și sănătății, interpreți, personal administrativ sau de coordonare etc.
- Termenul „manager” se referă la membri ai personalului din cadrul autorităților naționale competente în domeniul azilului și al primirii, responsabili cu gestionarea resurselor și coordonarea unor echipe (de exemplu, departamente, unități etc.). Aceștia pot fi, de asemenea, responsabili cu elaborarea, aprobarea sau monitorizarea implementării procedurilor operaționale și a fluxurilor de lucru.
- Termenul „solicitanți (sau persoane) cu SOGIESC diverse” se folosește în sinonimie cu termenul „solicitanți (sau persoane) LGBTIQ”.

Cuprins

Lista abrevierilor	9
Introducere	10
1. Furnizarea condițiilor de primire	11
2. Reducerea riscurilor pentru solicitanții LGBTIQ în sistemul de primire	24
2.1. Riscuri pentru solicitanții cu SOGIESC diverse.....	24
2.1.1. Violență, constrângere și privare.....	26
2.1.2. Riscuri pentru sănătatea fizică și psihică	28
2.2. Reducerea riscurilor.....	29
3. Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse	44
3.1. Identificarea solicitanților LGBTIQ cu nevoi speciale de primire.....	44
3.1.1. Autoidentificarea	45
3.1.2. Alte informații relevante pentru identificare	51
3.1.3. Indicatori relevanți pentru SOGIESC în ceea ce privește nevoile speciale și vulnerabilitatea	51
3.2. Evaluarea nevoilor speciale și a vulnerabilităților.....	56
3.3. Răspunsul la nevoile speciale și la vulnerabilități.....	63
4. Integrarea dimensiunii SOGIESC în planificarea de contingență.....	67
4.1. Semnale și indicatori de alertă timpurie.....	68
4.2. Modalități excepționale pentru asigurarea condițiilor de primire pentru solicitanții cu SOGIESC diverse	68
4.2.1. Cazare.....	69
4.2.2. Serviciile medicale.....	70
4.2.3. Resurse umane și consolidarea capacităților.....	71
4.2.4. Furnizarea de informații	71
4.2.5. Cooperare și coordonare externă.....	72
4.2.6. Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile speciale și vulnerabilitățile solicitanților	73

Legendă

Legenda indică grupul-țintă specific pentru fiecare dintre capitolele acestei secțiuni: responsabili de elaborarea politicilor publice, manageri și responsabili cu primirea, în contextul sistemului de primire. Fiecare grup-țintă este reprezentat printr-o pictogramă distinctivă, pentru a facilita identificarea capitolului (capitolelor) dedicat(e).

Pictogramă	Grup-țintă	Capitole
	Responsabil de elaborarea politicilor publice	1. Furnizarea condițiilor de primire 2. Reducerea riscurilor pentru solicitanții LGBTIQ în sistemul de primire 3. Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse 4. Integrarea dimensiunii SOGIESC în planificarea de contingență
	Manager	1. Furnizarea condițiilor de primire 2. Reducerea riscurilor pentru solicitanții LGBTIQ în sistemul de primire 3. Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse 4. Integrarea dimensiunii SOGIESC în planificarea de contingență
	Responsabil cu primirea	1. Furnizarea condițiilor de primire 2. Reducerea riscurilor pentru solicitanții LGBTIQ în sistemul de primire 3. Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse

Lista abrevierilor

Abreviere	Definiție
COA	Autoritatea națională de recepție din Țările de Jos
DCP (2024)	Directiva privind condițiile de primire — Directiva (UE) 2024/1346 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională
DCP (reformată)	Directiva privind condițiile de primire – Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (reformare)
EASO	Biroul European de Sprijin pentru Azil
EUAA	Agenția Uniunii Europene pentru Azil
Fedasil	Agenția federală pentru primirea solicitanților de azil (Belgia)
FRA	Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene
HIV	virusul imunodeficienței umane
IPSN	identificarea persoanelor cu nevoi speciale
ITS	infecție (infecții) cu transmitere sexuală
LGBTIQ	persoane lesbiene, gay, bisexuale, transgen, intersexuale și <i>queer</i>
MGI	mutilarea genitală intersexuală
MGF	mutilare genitală feminină
ONU	Organizația Națiunilor Unite
OSC	organizație a societății civile
SECA	Sistemul European Comun de Azil
SOGIESC	orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale
SRH	sănătatea sexuală și reproductivă
Statele membre	statele membre ale UE
TP	trafic de persoane
TSPT	tulburare de stres posttraumatic
Țările UE+	Statele membre ale Uniunii Europene și țările asociate spațiului Schengen (Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția)
UE	Uniunea Europeană
UNHCR	Înaltul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite
VBG	violență bazată pe gen
YP+10	Principiile de la Yogyakarta plus 10

Introducere

După cum este consacrat în SECA, solicitanții de protecție internațională au dreptul la condiții de primire care urmăresc să le asigure un trai demn până la finalizarea procesului de azil.

Aceste condiții cuprind:

măsurile și serviciile destinate să răspundă nevoilor materiale și psihosociale de bază ale tuturor solicitanților (de exemplu: cazare, hrană, îmbrăcăminte, servicii medicale și servicii psihologice), precum și diferențierea între diferite categorii de persoane prin identificarea și abordarea nevoilor speciale de primire și a vulnerabilităților acestora ⁽¹³⁾.

Pentru persoanele cu nevoi speciale de primire, Directiva 2013/33/UE (DCP reformată) ⁽¹⁴⁾ prevede că „[p]rimirea persoanelor cu nevoi speciale de primire ar trebui să fie o preocupare majoră a autorităților naționale pentru a asigura faptul că o astfel de primire este concepută special pentru a putea răspunde nevoilor speciale ale acestora în materie de primire.” ⁽¹⁵⁾ Aceeași dispoziție este inclusă în noua Directivă (UE) 2024/1346 [DCP (2024)] ⁽¹⁶⁾.

Solicitanții LGBTIQ pot avea nevoi specifice în cadrul procesului de primire. Aceste nevoi ar trebui identificate și abordate într-un mod adecvat și la timp, astfel încât solicitanții să-și poată exercita pe deplin drepturile consacrate în legislația UE și să le fie garantat un trai demn. De asemenea, ar trebui să existe măsuri specifice la nivel colectiv pentru a reduce riscurile pentru solicitanții cu SOGIESC diverse în cadrul procesului de primire.

În această parte a ghidului, veți găsi mai întâi considerații specifice SOGIESC privind proiectarea, planificarea și implementarea condițiilor de primire, într-un mod care țin seama de nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse. În plus, această parte detaliază cele mai adecvate proceduri pentru a preveni vătămări suplimentare și pentru a răspunde într-un mod individualizat nevoilor speciale de primire ale solicitanților cu SOGIESC diverse. Totodată, sunt oferite recomandări specifice și exemple de bune practici pentru un sistem de primire sigur și favorabil incluziunii din perspectiva SOGIESC.

Această parte este structurată în jurul principalelor domenii tematice legate de primire, și anume: furnizarea condițiilor de primire, reducerea riscurilor, identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile specifice ale solicitanților individuali cu SOGIESC diverse, precum și planificarea de contingență.

⁽¹³⁾ Rețeaua Europeană de Migrație, definiția „[primirii](#)” din Glosarul privind azilul și migrația.

⁽¹⁴⁾ [Directiva 2013/33/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (reformare) (JO L 180, 29.6.2013, p. 96).

⁽¹⁵⁾ Considerentul 14 al DCP (reformare).

⁽¹⁶⁾ Considerentul 14 al [Directivei \(UE\) 2024/1346](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (JO L, 2024/1346, 22.5.2024).

1. Furnizarea condițiilor de primire

Autoritățile responsabile cu primirea solicitanților trebuie să se asigure că măsurile și procedurile lor se bazează pe doi piloni principali: (i) asigurarea condițiilor de primire pentru toți solicitanții (la nivel colectiv) și (ii) asigurarea condițiilor speciale de primire pentru acei solicitanți care sunt îndreptățiți la acestea, în urma procesului de identificare și evaluare (la nivel individual).

În ceea ce privește primul pilon, proiectarea, organizarea și gestionarea unui sistem de primire trebuie să fie în conformitate cu SECA, integrând totodată considerații specifice legate de nevoile și caracteristicile anumitor grupuri de solicitanți, cum ar fi solicitanții LGBTIQ. Urmând structura și domeniile tematice acoperite de DCP (reformată) și DCP (2024), această secțiune detaliază considerațiile specifice SOGIESC care trebuie avute în vedere la furnizarea condițiilor de primire. În ceea ce privește al doilea pilon (gestionarea individuală a cazurilor în cadrul procesului de primire), informațiile și orientările relevante sunt detaliate în capitolul [3. „Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse”](#).

Directiva DCP (2024), care a înlocuit versiunea DCP (reformată), are ca scop asigurarea unor standarde comune de primire în toate statele membre ale UE și în țările asociate spațiului Schengen (țările UE+). Aceasta conține mai multe dispoziții care se referă la solicitanții cu nevoi speciale de primire. Dispoziția fundamentală în acest sens este consacrată în **principiul general al articolului 24**, care prevede că: „[s]tatele membre țin seama de situația specială a solicitanților cu nevoi speciale de primire.” ⁽¹⁷⁾ Același articol include o listă neexhaustivă a categoriilor de solicitanți de protecție internațională care sunt mai susceptibili să aibă nevoi speciale de primire. Persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale sunt menționate în mod explicit ca una dintre grupele de astfel de solicitanți [litera (f)].

În plus, următoarele **principii generale** ar trebui să ghideze în permanență eforturile statelor membre de a furniza condiții de primire sensibile și favorabile incluziunii din perspectiva SOGIESC:

- adoptarea tuturor măsurilor adecvate **pentru a preveni agresiunile și violența bazată pe gen** (VBG);
- **nediscriminarea**. Acces egal la condițiile de primire pentru toți solicitanții, indiferent de caracteristicile personale, inclusiv SOGIESC;
- **identificarea, evaluarea și răspunsul** constant la nevoile speciale de primire, pe baza fiecărui caz în parte, reprezintă o preocupare esențială pe întreaga durată a procesului de primire;

⁽¹⁷⁾ De asemenea, este important de menționat că o dispoziție similară este prevăzută la articolul 21 din DCP (reformată). Chiar dacă solicitanții LGBTIQ nu sunt menționați în mod explicit în lista persoanelor vulnerabile de la articolul 21, acest lucru nu exclude posibilitatea ca anumite grupuri de solicitanți LGBTIQ și/sau anumiți solicitanți LGBTIQ individuali să se afle într-o situație de vulnerabilitate sau să aibă alte nevoi speciale (de exemplu: solicitanți cu dizabilități, victime ale violenței). Deoarece categoriile de persoane vulnerabile nu sunt exhaustive, fiecare caz trebuie analizat și evaluat individual, pentru a identifica factorii/elementele specifice care pot pune un solicitant LGBTIQ într-o situație de vulnerabilitate sau care pot determina existența unor nevoi speciale de primire.

- **responsabilitatea comună și asumarea răspunderii.** Asigurarea condițiilor de primire este o activitate colectivă ce implică toți actorii din domeniul primirii. Responsabilii de elaborarea politicilor publice și managerii trebuie să identifice principalele aspecte problematice și să stabilească măsuri de atenuare relevante, asigurând integrarea acestora în practicile existente și respectarea lor de către întregul personal.

Pornind de la principiul general prevăzut la articolul 24 din DCP (2024) ⁽¹⁸⁾ și de la **principiile generale** menționate mai sus, următoarea listă reamintește o parte dintre dispozițiile privind condițiile de primire care sunt relevante pentru nevoile specifice, provocările și, prin urmare, nevoile speciale de primire ale solicitanților LGBTIQ. **Fiecare dispoziție este urmată de considerații specifice pentru o aplicare sensibilă și favorabilă incluziunii din perspectiva SOGIESC a DCP (reformată) și a DCP (2024)** ⁽¹⁹⁾.

Tabel. Considerații SOGIESC privind principalele dispoziții în materie de primire

Informații

Solicitanții din sistemul de primire pot primi informații despre drepturile lor și despre serviciile specializate, relevante și/sau adresate solicitanților LGBTIQ, precum și despre cum să le acceseze. Printre exemple se numără centrele de cazare dedicate, accesul la articole nealimentare ⁽²⁰⁾, serviciile medicale [inclusiv îngrijirile de sănătate sexuală și reproductivă (SRH)] ⁽²¹⁾, asistența juridică și organizațiile care pot oferi sprijin sau informații despre condițiile de primire disponibile, inclusiv accesul la servicii medicale. Acestea din urmă pot include și organizațiile LGBTIQ.

⁽¹⁸⁾ Astfel cum se prevede și la articolul 21 din DCP (reformată).

⁽¹⁹⁾ Considerațiile și orientările următoare trebuie întotdeauna citite în coroborare cu legislația națională a fiecărei țări UE+ care transpune DCP (reformată) în cadrul juridic intern, întrucât pot exista variații ale practicilor și ale dispozițiilor.

⁽²⁰⁾ În acest ghid, termenul „articole nealimentare” se referă la articolele de uz casnic esențiale, altele decât alimentele, precum îmbrăcăminte, produse de igienă personală, produse de curățenie și pentru spălat rufe, lenjerie de pat și prosoape. În cazul solicitanților de vârstă școlară, articolele nealimentare cuprind și rechizitele. Furnizarea articolelor nealimentare trebuie să țină seama întotdeauna de situația familială a solicitantului. Mai precis, compoziția și cantitatea articolelor oferite trebuie să răspundă nevoilor personale ale fiecărui solicitant (de exemplu, scaun rulant pentru persoane cu mobilitate redusă, ochelari pentru deficiențe de vedere).

⁽²¹⁾ SRH se referă la bunăstarea fizică, psihică și socială completă a unei persoane în toate aspectele legate de sistemul reproductiv. În ce privește serviciile de sănătate reproductivă, acestea pot include, fără a se limita la acestea, activități, programe și furnizarea de informații referitoare la sarcină, fertilitate, contracepție și planificare familială, întreruperea sarcinii, îngrijirea maternă și a nou-născutului, prevenirea și tratarea virusului imunodeficienței umane (HIV)/a infecțiilor cu transmitere sexuală (ITS), prevenirea și răspunsul la VBG, precum și facilitarea screeningului preventiv, a diagnosticării timpurii și a tratamentului bolilor reproductive.

Luarea în custodie publică

Solicitanții LGBTIQ pot fi plasați în custodie publică doar dacă nu pot fi aplicate eficient măsuri alternative mai puțin coercitive și numai în urma unei evaluări individuale.

În cazul în care există un risc pentru siguranța sau bunăstarea unui solicitant LGBTIQ plasat în custodie publică sau are loc un incident care compromite aceste aspecte ⁽²²⁾, se iau imediat măsuri pentru transferul persoanei într-un loc sigur și pentru a-i oferi sprijinul necesar (de exemplu, asistență medicală, psihosocială).

Caracteristicile SOGIESC ale solicitanților trebuie să fie un factor principal în repartizarea lor în centre de cazare pentru bărbați sau femei, în special în cazul solicitanților transgen și intersexuali. Opinia și preferința acestora în ceea ce privește locul cel mai potrivit pentru custodia publică trebuie luate în considerare pentru a le garanta siguranța și starea de bine. Când este posibil, se prevăd spații separate pentru persoanele cu SOGIESC diverse luate în custodie publică, având grijă să se evite segregarea administrativă și stigmatizarea, fără a le limita accesul la bunuri și servicii esențiale. Dacă siguranța și/sau bunăstarea unui solicitant LGBTIQ luat în custodie publică este pusă în pericol, trebuie luată în considerare, în mod prioritar, eliberarea acestuia sau referirea către alternative la custodia publică.

Solicitanții LGBTIQ plasați în custodie publică au dreptul să comunice cu reprezentanții UNHCR și să primească vizite din partea acestora, precum și din partea membrilor familiei, a consilierilor juridici și a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale (inclusiv organizații LGBTIQ) recunoscute de statul membru respectiv, într-un mod care le respectă acestora intimitatea. Mai exact, în ceea ce privește membrii de familie, printre aceștia se poate număra soțul/soția de același sex sau partenerul/partenera necăsătorit(ă) aflat(ă) într-o relație stabilă cu solicitantul, dacă această persoană se încadrează în definiția membrilor de familie din DCP (2024) ⁽²³⁾ [și din DCP (reformată)].

⁽²²⁾ Potrivit International Detention Coalition, persoanele transgen sunt de 15 ori mai predispuse să fie agresate sexual în timpul custodiei publice decât persoanele cisgen (International Detention Coalition, [LGBTI Persons in Immigration Detention](#) (Persoanele LGBTI migrante plasate în custodie publică), document de poziție, iunie 2016, p. 10).

⁽²³⁾ Articolul 2 alineatul (3) litera (a) din DCP (2024).

Solicitanții LGBTIQ trebuie să aibă acces continuu și fără restricții la medicația adecvată și la serviciile medicale necesare, inclusiv la servicii de sănătate psihică și acces la informații și tratament pentru HIV. Solicitanții transgen aflați în proces de tranziție medicală, precum și solicitanții intersexuali care beneficiau anterior de îngrijire sau tratament de afirmare a genului ⁽²⁴⁾, au dreptul de a continua fără întrerupere același tip de îngrijire în timpul custodiei publice atunci când continuarea tratamentului este evaluată oficial ca fiind esențială pentru sănătatea și starea lor de bine. Acest drept este valabil cu condiția ca tratamentul respectiv să fie deja disponibil și fezabil conform legislației și practicilor naționale, la fel cum este oferit și cetățenilor statului respectiv.

Luarea în custodie publică a copiilor LGBTIQ, fie că sunt neînsoțiți sau însoțiți, trebuie evitată. În schimb, trebuie identificate și aplicate soluții alternative de cazare mai adecvate. Partenerii de același gen aflați într-o relație stabilă, soții și membrii familiei lor ⁽²⁵⁾ (inclusiv adulții aflați în întreținere, cum ar fi părinții în vârstă) ar trebui cazați împreună în spații separate, care să asigure intimitatea necesară.

Familiiile

Unitatea familiei în cazul soților sau partenerilor de același gen aflați într-o relație stabilă ⁽²⁶⁾ și al membrilor familiilor acestora (copii minori și alte persoane aflate în întreținere, cum ar fi părinții în vârstă) se respectă pe tot parcursul procesului de primire. Aceasta include asigurarea și alocarea spațiului de cazare, cu condiția ca solicitanții în cauză să fi fost de acord să fie cazați împreună.

⁽²⁴⁾ Îngrijirile de afirmare a genului (numite și îngrijiri de confirmare a genului) includ o gamă largă de intervenții sociale, psihologice, comportamentale și medicale „concepute pentru a sprijini și a afirma identitatea de gen a unei persoane” atunci când aceasta este în conflict cu genul dobândit la naștere. Intervențiile ajută persoanele transgen să alinieze diferite aspecte ale vieții lor – emoționale, interpersonale și biologice – cu identitatea lor de gen. Acestea pot include îngrijiri nechirurgicale – de exemplu, terapie hormonală, terapie logopedică și servicii de sănătate psihică – și îngrijiri chirurgicale, inclusiv reconstrucția genitală, reconstrucția mamară și chirurgia facială plastică. Pentru mai multe informații, consultați EUAA, [Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – notă de informare](#), noiembrie 2024, capitolul 1. „Termeni și concepte SOGIESC”.

⁽²⁵⁾ Conform definiției prevăzute la articolul 2 punctul 3 litera (a) din DCP (2024), aceasta include: *soțul/soția solicitantului sau partenerul său/partenera sa necăsătorit(ă) cu care se află într-o relație stabilă, în cazul în care legislația sau practica în vigoare în statul membru în cauză tratează cuplurile necăsătorite în mod echivalent cu cele căsătorite.*

⁽²⁶⁾ *Ibid.*

Organizarea condițiilor materiale de primire

Solicitanții LGBTIQ și familiile lor sunt repartizați în spații de cazare sigure și adecvate, ținând cont de nevoile și opiniile lor specifice. Se acordă o atenție deosebită repartizării solicitanților transgen și intersexuali (caseta [Cazarea – considerații specifice SOGIESC](#)).

În cadrul centrului de cazare, solicitanții LGBTIQ au dreptul de a comunica cu reprezentanți ai UNHCR și cu membrii familiei, consilieri juridici și reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, inclusiv organizații LGBTIQ, într-un mod care le respectă intimitatea.

Toți membrii personalului care intră în contact cu solicitanții au obligația de confidențialitate în ceea ce privește datele sensibile de care iau cunoștință în cursul activității lor, inclusiv informațiile privind caracteristicile SOGIESC ale solicitanților ⁽²⁷⁾.

Solicitanții LGBTIQ sunt implicați în aspectele legate de gestionarea resurselor materiale și în aspectele nemateriale ale vieții în centrul de cazare. Această implicare are loc într-un mod care le respectă siguranța, starea de bine și demnitatea și reduce riscul de dezvăluire involuntară a caracteristicilor SOGIESC sau de expunere nedorită (*outing*).

Serviciile medicale

Persoanele LGBTIQ trebuie să aibă acces la serviciile medicale necesare, inclusiv asistență medicală de urgență, tratament esențial pentru boli, îngrijiri de sănătate sexuală și reproductivă, precum și la informații relevante și măsuri de prevenție.

Solicitanții LGBTIQ trebuie să aibă acces la servicii adecvate de îngrijire a sănătății psihice, inclusiv la sprijin psihosocial și medicație, când este necesar.

Solicitanții LGBTIQ trebuie să poată lua decizii în cunoștință de cauză privind serviciile medicale, inclusiv în ceea ce privește intervențiile chirurgicale și medicația.

⁽²⁷⁾ Cu excepția cazului în care persoana în cauză și-a exprimat consimțământul în cunoștință de cauză pentru divulgarea informațiilor către un terț sau către terți, precum și în situațiile reglementate de legislația națională, în care confidențialitatea poate fi încălcată (de exemplu, în caz de urgență sau în situații care pun viața în pericol).

Solicitanții intersexuali nu trebuie sfătuiți să se supună la operații chirurgicale sau tratamente medicale de normalizare sexuală, care nu sunt vitale și care au ca scop modificarea caracteristicilor lor sexuale, cum ar fi sterilizarea, fără consimțământul lor prealabil, liber și în cunoștință de cauză. Astfel de intervenții trebuie evitate în special în cazul copiilor ⁽²⁸⁾.

Solicitanții care au fost supuși mutilării genitale feminine (MGF) sau mutilării genitale intersexuale (MGI) trebuie să aibă acces la tratamentul reparator adecvat și necesar ⁽²⁹⁾.

Accesul la servicii medicale trebuie oferit în funcție de nevoile reale de sănătate ale solicitantului, indiferent de sexul/genul indicat în documentele oficiale sau de genul cu care se identifică persoana.

Solicitanții LGBTIQ (sau cei percepuți ca fiind LGBTIQ) nu trebuie supuși practicilor de „terapie de conversie” ⁽³⁰⁾.

Evaluarea nevoilor speciale de primire

Situația și nevoile specifice ale solicitanților LGBTIQ sunt monitorizate și evaluate continuu și, când este necesar, acești solicitanți sunt transferați într-un spațiu de cazare adecvat și/sau sunt direcționați către servicii de sprijin specializate, inclusiv către organizații LGBTIQ, asistență judiciară, sprijin psihosocial, servicii medicale și servicii de sprijin pentru victimele VBG, MGF și MGI.

Pentru mai multe informații despre realizarea evaluării individuale, consultați capitolul [3. Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse](#).

⁽²⁸⁾ Vezi și Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA), [The Fundamental Rights Situation of Intersex People – FRA Focus](#) (Situația drepturilor fundamentale ale persoanelor intersexuale – FRA Focus), aprilie 2015, p. 5-7. În cazul copiilor, condiția prealabilă a „consimțământului în cunoștință de cauză” este dificil de aplicat, deoarece vârsta minimă de la care un copil poate fi implicat în procesul decizional variază de la un stat membru la altul. Lipsa capacității juridice a copilului poate fi compensată prin utilizarea altor mecanisme și mijloace (de exemplu, consimțământul în cunoștință de cauză al unui părinte/reprezentant legal, hotărâre judecătorească); totuși, este recunoscut și recomandat pe scară largă să nu se efectueze intervenții medicale necesare asupra copiilor intersexuali, deoarece acestea pot duce la probleme de sănătate ireversibile și chiar la sterilitate [vezi și Consiliul Europei, Adunarea Parlamentară, [Rezoluția 2191 \(2017\) – Promovarea drepturilor omului și eliminarea discriminării împotriva persoanelor intersexuale](#), 2017, în special punctul 7].

⁽²⁹⁾ Acesta poate include chirurgie reconstructivă sau acces la medicație specifică, în urma unei evaluări individuale și cu condiția ca tratamentul să fie deja disponibil și fezabil conform legislației și practicii naționale, la fel cum este oferit și cetățenilor statului respectiv.

⁽³⁰⁾ Pentru mai multe informații despre „terapia de conversie” și impactul acesteia, vezi EUAA, [Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – notă de informare](#), noiembrie 2024, secțiunea 2.2. „Intersecționalitatea în contextul azilului”.

Minorii

Interesul superior al copiilor LGBTIQ este tratat cu prioritate pe tot parcursul procesului de primire. La evaluarea interesului lor superior, statele membre iau în considerare bunăstarea, siguranța și dezvoltarea socială a copiilor, analizând și intersecțiile SOGIESC cu alți factori, cum ar fi situația din familie, din comunitate și din centrul de cazare. Sunt luate în considerare opiniile și dorințele copiilor din categoria LGBTIQ, inclusiv cele legate de experiența și de exprimarea propriilor caracteristici SOGIESC (de exemplu, genul cu care se autoidentifică un copil trans este un factor de luat în considerare cu prioritate la evaluarea interesului său superior; în mod similar, un copil intersexual ar putea să nu se identifice cu sexul/genul dobândit la naștere sau cu cel înscris în documentele oficiale).

Copiii LGBTIQ trebuie să aibă acces, în condiții de egalitate cu toți ceilalți copii, la activități recreative, inclusiv jocuri și activități de relaxare adecvate vârstei lor, în incinta și centrele de cazare prevăzute la articolul 20 alineatul (1) literele (a) și (b) din DCP (2024) ⁽³¹⁾, precum și la activități în aer liber și la servicii de reabilitare pentru cei care au fost victime ale abuzului, neglijenței și exploatării.

Copiii LGBTIQ sunt cazați împreună cu părinții lor, surorile/frații minori necăsătoriți sau cu adultul responsabil pentru ei conform legii sau practicii statului membru în cauză, cu condiția ca această soluție să fie în interesul superior al copilului, în urma unei evaluări relevante.

Persoanele care lucrează cu copii, inclusiv reprezentanții legali și alți reprezentanți (în funcție de legislația și practica națională), trebuie să fi urmat și să continue să urmeze formări adecvate privind drepturile și nevoile minorilor, inclusiv formări pe teme legate de SOGIESC, precum și de elemente specifice SOGIESC în contextul azilului.

Minorii neînsoțiți

Alocarea cazării pentru minorii neînsoțiți LGBTIQ trebuie efectuată în urma unei evaluări atente a interesului lor superior, de la caz la caz, luând în considerare siguranța, bunăstarea și dezvoltarea lor socială. Opiniile și dorințele acestora sunt, de asemenea, ascultate și luate în considerare, în funcție de vârsta și de gradul lor de maturitate, precum și de experiența personală și de exprimarea propriilor caracteristici SOGIESC.

⁽³¹⁾ Și articolul 18 alineatul (1) din DCP (reformată).

Victimele torturii sau ale violenței

Persoanele LGBTIQ care au fost victime ale traficului de persoane, ale torturii, ale violului sau ale altor acte grave de violență, inclusiv VBG, beneficiază de tratamentul necesar, în special de acces la tratament sau îngrijiri medicale și psihologice adecvate, adaptate nevoilor și identităților particulare în raport cu SOGIESC.

Persoanele care lucrează cu victime ale torturii, ale violului sau ale altor acte grave de violență, inclusiv personalul medical, trebuie să aibă acces la formare specializată, inclusiv privind nevoile și tratamentele relevante ale persoanelor cu SOGIESC diverse și au obligația să respecte normele de confidențialitate prevăzute de legislația națională în legătură cu informațiile obținute în timpul activității lor.

Personalul și resursele

Personalul care lucrează direct cu solicitanții în cadrul procesului de primire trebuie să aibă acces la formare de bază privind aspectele legate de SOGIESC și de SOGIESC în contextul azilului ⁽³²⁾. Personalul implicat în evaluarea nevoilor speciale (evaluatori) sau în gestionarea cazurilor (manageri de caz) trebuie să aibă acces la formare avansată pe tema SOGIESC (pentru mai multe informații privind formarea, vezi [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), secțiunea 5.3. Consolidarea capacităților personalului în ceea ce privește SOGIESC).

⁽³²⁾ O astfel de formare poate include următoarele teme: introducere în conceptele și termenii de bază SOGIESC, aspectele specifice persoanelor LGBTIQ strămutate, cadrul juridic de bază, înțelegerea identităților intersecționale și a experiențelor persoanelor LGBTIQ strămutate, normele sociale și combaterea prejudecăților implicite, utilizarea unui limbaj și a unei comunicări respectuoase și favorabile incluziunii, crearea de spații sigure, reducerea riscurilor pentru solicitanții cu SOGIESC diverse, răspunsurile prompte și care oferă siguranță în cazurile de discriminare, violență și abuz. Responsabilii cu primirea specializați care sunt implicați în gestionarea vulnerabilităților (identificare, evaluare, răspuns, gestionarea cazurilor) ar trebui să beneficieze de formare avansată, inclusiv de formare privind tehnicile de interviu a solicitanților LGBTIQ și privind gestionarea cazurilor individuale.

Cazarea – considerații specifice SOGIESC

Statele membre pot oferi diferite tipuri de cazare pentru solicitanți. Tipurile de cazări pot varia de la centre colective de cazare până la soluții alternative, inclusiv case private, apartamente, hoteluri sau alte spații adaptate pentru cazarea solicitanților. Totodată, conform considerentului 37 al DCP (2024) ⁽³³⁾, „primirea persoanelor cu nevoi speciale de primire ar trebui să fie o preocupare majoră a autorităților naționale pentru a asigura faptul că o astfel de primire este concepută special pentru a putea răspunde nevoilor speciale ale acestora în materie de primire.”

Cazarea reprezintă un aspect esențial pentru solicitanții cu SOGIESC diverse. Din cauza caracteristicilor sau a identităților lor neconforme, aceștia pot fi expuși violenței și hărțuirii în centrele colective de cazare. Totuși, în unele cazuri, persoanele LGBTIQ se pot simți mai în siguranță și mai confortabil locuind alături de alți membri ai comunităților lor. Prin urmare, autoritățile de primire trebuie să se asigure în permanență că sunt aplicate măsuri de siguranță și că situația acestor solicitanți este evaluată și monitorizată individual, în mod constant.

Amplasarea centrelor de cazare este un factor-cheie; serviciile relevante precum serviciile publice, școlile, magazinele pentru nevoi de bază, unitățile medicale, asistența juridică și celelalte organizații relevante trebuie să fie situate în apropiere. Solicitanții transgen și intersexuali, precum și cei care au fost supuși MGF sau MGI, pot avea nevoie de îngrijiri medicale sau de tratamente specifice (de exemplu, tratamente reparatorii), care nu sunt disponibile în toate locațiile.

În procesul de **alocare** a cazării, trebuie respectat principiul unității familiei, iar interesul superior al copilului trebuie luat în considerare înainte de orice decizie de cazare, inclusiv în cazul solicitanților cu SOGIESC diverse (vezi și Tabelul „[Considerații SOGIESC privind principalele dispoziții în materie de primire](#)” și în special secțiunile „[Familii](#)”, „[Minorii](#)” și „[Organizarea condițiilor materiale de primire](#)”). De asemenea, indiferent de tipul de cazare (colectivă sau individuală), trebuie să existe dormitoare separate, care pot fi încuiate, pentru solicitanții singuri de genuri diferite. În mod similar, în centrele de cazare colectivă trebuie să fie disponibile spații sanitare și băi separate și care pot fi încuiate, pentru solicitanții de sex masculin și feminin, iar ideal ar fi să existe și un număr mai mic de unități neutre din punctul de vedere al genului.

⁽³³⁾ Acest aspect se reflectă și în considerentul 14 al DCP (reformată).

Cazarea – considerații specifice SOGIESC

Când este necesar să se răspundă riscurilor și provocărilor legate de siguranța solicitanților LGBTIQ în centrele de cazare colectivă (de exemplu, hărțuire, discriminare), autoritățile de primire trebuie să ia în considerare oferirea unor opțiuni de cazare separate, precum: case individuale, refugii sigure sau realocarea într-un centru cu opțiuni de cazare separate. Aceeași abordare este valabilă și în cazul în care este nevoie de cazare pentru solicitanți LGBTIQ cu vulnerabilitate accentuată (cum ar fi victimele VBG sau persoanele cu afecțiuni grave de sănătate). Dacă nu este disponibilă o cazare separată, trebuie asigurat un spațiu dedicat în cadrul centrului colectiv, care să ofere intimitate sporită, baie proprie și mai puține persoane cu care să împartă spațiul; totodată, se poate lua în considerare realocarea în alt centru, eventual situat în apropierea rețelelor LGBTIQ și a serviciilor de sprijin relevante.

Este important de reținut că nu există o soluție universal valabilă pentru toți solicitanții LGBTIQ; selectarea celei mai potrivite opțiuni sau modalități de cazare pentru un solicitant LGBTIQ (și familia sa) trebuie făcută individual, în urma identificării și evaluării nevoilor specifice ale acestuia, ținând cont și de preferințele și experiențele sale (vezi și capitolul [3. Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse](#)).

Exemple de cazare favorabilă incluziunii persoanelor cu caracteristici SOGIESC diverse sunt cazările confidențiale pentru solicitanții vulnerabili, apartamentele dedicate solicitanților LGBTIQ, precum și cazarea oferită de sectorul privat de locuințe (cazare pe termen scurt pentru persoane cu nevoi speciale de primire, inclusiv persoane LGBTIQ).

În ceea ce privește **minorii LGBTIQ neînsoțiți**, alocarea cazării și alegerea celei mai adecvate forme de îngrijire trebuie să se bazeze pe o evaluare individuală a nevoilor și caracteristicilor fiecărui copil (evaluarea interesului superior al copilului). Opiniile și dorințele copilului trebuie ascultate și luate în considerare atunci când se decide forma de cazare cea mai potrivită. De exemplu, în cazul copiilor transgen, trebuie acordată o atenție deosebită alegerii unui centru colectiv de cazare pentru băieți sau fete – în funcție de dorința și opinia copilului – precum și a reprezentantului legal, a consilierului sau a altui reprezentant al acestuia trebuie luate în considerare. Trebuie acordată atenție deosebită riscurilor potențiale înainte de a decide plasarea minorilor LGBTIQ neînsoțiți în grija unor familii din țara gazdă (de exemplu, îngrijire de tip familial extins, plasament familial sau alte forme de îngrijire în mediu familial), în situațiile în care sunt aplicabile astfel de opțiuni.

Alte resurse utile

- UNHCR a elaborat un ghid de tip *need-to-know*, care conține recomandări practice pentru responsabilii de elaborarea politicilor publice, manageri și personalul care lucrează direct cu solicitanții de azil. Recomandările acoperă modul în care pot fi luate în considerare nevoile specifice ale persoanelor LGBTIQ în situație de strămutare, abordând o gamă largă de domenii tematice ⁽³⁴⁾.
- Concluziile sumare ale mesei rotunde globale UNHCR privind protecția și soluțiile pentru persoanele LGBTIQ+ aflate în situație de strămutare forțată includ recomandări adresate statelor privind adoptarea de măsuri specifice pentru integrarea protecției și respectarea drepturilor persoanelor LGBTIQ strămutate, inclusiv în contextul primirii (de exemplu, cazare, servicii medicale, participare) ⁽³⁵⁾.
- Regiunea europeană a Asociației internaționale a persoanelor lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale a publicat un raport care evidențiază bunele practici în ceea ce privește solicitanții LGBTIQ din Europa, incluzând un capitol dedicat condițiilor de primire ⁽³⁶⁾.
- Prin Proiectul *Rainbow Welcome!* (Curcubeu Bine ați venit!) a fost elaborat un ghid practic destinat îmbunătățirii condițiilor de primire în adăposturile LGBTIQ, asociațiile LGBTIQ și centrele de cazare pentru solicitanți de azil și refugiați ⁽³⁷⁾.
- În lucrarea *Queering Asylum in Europe* (Integrarea perspectivei *queer* în sistemul de azil din Europa), secțiunea 9.2. Sănătatea fizică și psihică ⁽³⁸⁾, este prezentată o trecere în revistă a practicilor din anumite țări (Germania, Italia și Regatul Unit) în ceea ce privește accesul solicitanților LGBTIQ la servicii medicale, inclusiv la tratamente specializate precum servicii medicale pentru sănătatea psihică, tratamente pentru traume cauzate de VBG și tortură, tratamente hormonale, îngrijiri legate de HIV.

⁽³⁴⁾ UNHCR, [Working with lesbian, gay, bisexual, transgender, intersex and queer \(LGBTIQ+\) persons in forced displacement – Need to Know Guidance](#) [Lucrul cu persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen, intersexuale și queer (LGBTIQ+) aflate în situație de strămutare forțată – ghid de tip „need-to-know”], Geneva, 2021.

⁽³⁵⁾ UNHCR, [2021 Global Roundtable on Protection and Solutions for LGBTIQ+ People in Forced Displacement – Summary conclusions](#) (Masa rotundă globală din 2021 privind protecția și soluțiile pentru persoanele LGBTIQ+ aflate în situație de strămutare forțată – concluzii sumare), Geneva, 2021.

⁽³⁶⁾ Regiunea europeană a Asociației internaționale a persoanelor lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale, [Good practices related to LGBTI asylum applicants in Europe](#) (Bune practici referitoare la solicitanții de azil LGBTI în Europa), 2014, în special capitolul 10.

⁽³⁷⁾ Proiectul *Rainbow Welcome!* (Curcubeu Bine ați venit!), [Improving the reception of LGBTIQ+ asylum seekers and refugees in Europe – Practical guide for social workers and actors on the ground](#) (Îmbunătățirea primirii solicitanților de azil și a refugiaților LGBTIQ+ în Europa – ghid practic pentru lucrătorii sociali și actorii de pe teren), 2022.

⁽³⁸⁾ Danisi, C., Dustin, M., Ferreira, N. și Held, N., [Health and mental health](#) (Sănătatea fizică și psihică)” în *Queering Asylum in Europe* (Integrarea perspectivei *queer* în sistemul de azil din Europa), Springer, Cham, 2021.

Bune practici

- Planul federal de acțiune pentru o Belgie prietenoasă cu persoanele LGBTIQ cuprinde 133 de măsuri pentru consolidarea drepturilor persoanelor LGBTIQ prin politici federale diverse. Planul acordă o atenție deosebită grupurilor vulnerabile, inclusiv solicitanților LGBTIQ și beneficiarilor de protecție internațională, concentrându-se pe formare, furnizarea de informații și referirea către servicii relevante, ținând cont de nevoile speciale de primire ale acestor solicitanți ⁽³⁹⁾.
- În Belgia, mai multe centre de cazare sunt etichetate în funcție de accesibilitatea/adaptabilitatea lor pentru anumite categorii de solicitanți, cum ar fi solicitanții cu mobilitate redusă, solicitanții cu probleme grave de sănătate (care au nevoie de o infrastructură specifică a camerei sau de proximitatea față de unități medicale), camere pentru alte categorii de solicitanți vulnerabili (de exemplu, persoane care trebuie să se afle în apropierea birourilor personalului sau lângă spațiile sanitare).
- Modelul Berlinului constituie o strategie de primire și integrare care recunoaște și ia în considerare vulnerabilitatea specială a solicitanților LGBTIQ. Printre serviciile oferite de acest model pot fi enumerate: consiliere privind procesele de azil, consiliere specifică împotriva violenței și a discriminării, consiliere psihologică și servicii medicale, promovarea emancipării și organizarea de grupuri de sprijin autogestionate, administrarea unui adăpost special destinat refugiaților LGBTIQ și asigurarea formării pentru managerii și personalul din adăposturi, administrația publică, centrele de consiliere pentru refugiați, personalul de securitate și alți actori ⁽⁴⁰⁾.
- În sistemul de primire din Franța, aproximativ 200 de locuri sunt adaptate în mod special nevoilor solicitanților vulnerabili cu SOGIESC diverse. Sunt implementate măsuri speciale de siguranță și securitate, iar personalul este instruit corespunzător pentru a răspunde nevoilor specifice ale acestui grup de solicitanți (inclusiv în ceea ce privește sănătatea fizică și psihică, integrarea socială, combaterea discriminării și consilierea juridică). Se desfășoară parteneriate cu organizații LGBTIQ și furnizori de servicii medicale, bazate pe o abordare multidisciplinară. La repartizarea într-unul dintre aceste locuri adaptate se ține cont, printre alte elemente, de opiniile și preferințele solicitantului. Acest program face parte din Planul național al vulnerabilităților (*Plan Vulnérabilités*) ⁽⁴¹⁾.

⁽³⁹⁾ Pentru mai multe informații, vezi Equal.be, [Plan d'action SOGIESC](#), 2021-2024 (disponibil în franceză și neerlandeză).

⁽⁴⁰⁾ Biroul de Stat al Berlinului pentru egalitatea de tratament și împotriva discriminării, [LGBTI refugees – situation, protection and support](#) (Refugiații LGBTI – situația, protecția și sprijinul), fișa informativă 09e, Berlin, 2016.

⁽⁴¹⁾ Ministère de l'Intérieur (Ministerul de Interne, Franța), [10 actions pour renforcer la prise en charge des vulnérabilités des demandeurs d'asile et des réfugiés](#) (10 Acțiuni de consolidare a gestionării vulnerabilităților solicitanților de azil și ale refugiaților), mai 2021 (disponibil în limba franceză).

- În Grecia, în cadrul programului de sprijin de urgență pentru integrare și al programului de cazare, UNHCR și partenerii săi de implementare au oferit, între 2016 și 2021, cazare specializată pentru solicitanții LGBTIQ, aceștia fiind găzduiți în apartamente dedicate, situate în zone urbane, beneficiind totodată de asistență juridică și sprijin psihosocial ⁽⁴²⁾.

⁽⁴²⁾ Solidarity Now, [Completed programs – hosting and accommodation programs](#) (Programe finalizate – programe de găzduire și cazare), ianuarie-decembrie 2022.

2. Reducerea riscurilor pentru solicitanții LGBTIQ în sistemul de primire

Persoanele cu SOGIESC diverse sunt adesea supuse discriminării, hărțuirii sau marginalizării, întrucât nu se conformează modelului sociocultural predominant și așteptărilor societale din țara de origine și/sau țara de azil. (Consultați și [Ghidul practic pentru solicitanții cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), capitolul 2. „Intersecționalitatea în contextul azilului”). Persoanele LGBTIQ sunt expuse în mod deosebit la discriminare, abuz, violență sau riscuri legate de sănătatea fizică și psihică în țara lor de origine, pe parcursul tranzitului și în țara de azil. Alte tipuri de riscuri și factori, precum traumele preexistente și afecțiunile fizice sau psihice, pot fi agravate sau intensificate dacă nu sunt identificate și gestionate corespunzător.

Măsurile și politicile specifice aplicate în cadrul sistemului de primire pot reduce probabilitatea apariției acestor riscuri și, dacă există un mecanism de răspuns activ, pot atenua impactul negativ atunci când apar acte de vătămare. Implementarea acestor măsuri contribuie la reducerea riscurilor cu care se confruntă solicitanții LGBTIQ și la crearea unui mediu mai sigur pentru aceștia.

Prezentul capitol este structurat în două secțiuni și acoperă: (i) analiza principalelor riscuri (listă neexhaustivă) cu care se confruntă persoanele LGBTIQ și impactul acestora (secțiunea 2.1. „Riscuri pentru solicitanții cu SOGIESC diverse”) și (ii) o serie de măsuri și modalități de a reduce aceste riscuri (secțiunea 2.2. „Reducerea riscurilor”). Măsurile și recomandările prezentate pot sprijini autoritățile de primire în proiectarea și implementarea unor practici adecvate pentru evaluarea condițiilor de primire, prin integrarea considerațiilor specifice referitoare la solicitanții LGBTIQ.

2.1. Riscuri pentru solicitanții cu SOGIESC diverse

Tipurile de riscuri cu care se pot confrunta solicitanții LGBTIQ și frecvența acestor riscuri nu pot fi întotdeauna prevăzute cu exactitate. Totuși, există o serie de factori cunoscuți care măresc probabilitatea acestor riscuri. Acești factori pot fi folosiți ca indicatori pentru identificarea riscurilor potențiale și pentru a identifica sau a evidenția posibile zone în care pot fi aplicate măsuri de prevenire și de reducere a riscurilor. Conform modelului ecologic, factorii de risc pot fi împărțiți în patru niveluri: nivelul societal, nivelul comunitar, nivelul familial și nivelul individual ⁽⁴³⁾.

- **Societatea.** Factorii societali sunt cei adânc înrădăcinați în societățile noastre. Aceștia includ valori, norme și structuri culturale predominante precum viziunile patriarhale asupra genului și ideea că bărbații sunt superiori femeilor, toleranță scăzută sau lipsa completă de toleranță față de comportamente care se abat de la ceea ce este perceput ca fiind „acceptabil” pentru bărbați și femei, dar și o impunitate generalizată față de comportamentele violente îndreptate împotriva anumitor grupuri sociale.

⁽⁴³⁾ Pentru mai multe informații privind modelul ecologic, consultați Comitetul permanent interagenții, [Guidelines for integrating gender-based violence interventions in humanitarian action – Reducing risk, promoting resilience and aiding recovery](#) (Ghid privind integrarea intervențiilor împotriva violenței bazate pe gen în acțiuni umanitare – reducerea riscurilor, promovarea rezilienței și sprijinirea recuperării), 2015.

- **Comunitatea.** Factorii de la nivelul comunitar se referă la mediul imediat în care trăiește o persoană. În cazul SOGIESC, aceștia pot include acceptarea la nivel de comunitate a violenței și atitudinea de tip „blamarea victimei”. La nivelul centrelor de cazare, factorii de risc la nivel comunitar pot consta în lipsa unor spații sigure pentru grupurile vulnerabile, lipsa mecanismelor de raportare, infrastructura proiectată deficitar sau inadecvat (de exemplu, spații comune periculoase), repartizarea necorespunzătoare a solicitanților, lipsa de servicii specializate sau a personalului instruit corespunzător.
- **Familia.** Acești factori se referă la relațiile apropiate ale solicitantului, cum ar fi cele cu membrii de familie, partenerii, prietenii. Aceștia pot include un istoric de violență în familie, lipsa abilităților parentale, un statut socioeconomic scăzut sau faptul că persoana este înconjurată de oameni care exprimă comportamente homofobe, transfobe, bifobe, intersexfobe sau chiar violență.
- **Individualitatea.** Factorii identificați la nivel individual sunt cei asociați direct cu solicitantul. Aceștia pot include caracteristici inerente și intersecționale, cum ar fi SOGIESC, cetățenia, convingerile religioase, originea etnică, caracteristicile fizice sau vârsta, dar și experiențe personale și alte circumstanțe.

Riscurile cu care se confruntă solicitanții LGBTIQ în sistemul de primire se referă în principal la:

- abuz și violență, inclusiv VBG, exploatare, trafic de persoane și muncă forțată, precum și alte tipuri de tratament inuman sau degradant;
- discriminare și/sau excludere în ceea ce privește accesul la servicii medicale necesare și servicii de sprijin pentru victimele VBG, cazare adecvată, educație, activități recreative, încadrare în muncă și alte servicii legate de drepturile socioeconomice;
- stigmatizare, izolare, marginalizare, excludere din familie, societate sau alte rețele comunitare sau de sprijin, precum și dificultăți semnificative în a participa activ și a se integra în societate din cauza stigmatizării, a discriminării, a prejudecăților și a stereotipurilor dominante;
- probleme grave de sănătate fizică și psihică, inclusiv complicații legate de serviciile medicale specifice persoanelor transgen sau intersexuale, consum de droguri și alte substanțe.

Toate riscurile de mai sus sunt identificate ca fiind critice și reprezintă provocări semnificative pentru siguranța, bunăstarea și capacitatea solicitantului LGBTIQ de a beneficia de condiții adecvate de primire. Acest capitol detaliază anumite categorii de riscuri care sunt mai degrabă sau în mod explicit specifice SOGIESC.

Pentru mai multe informații privind riscurile cu care se confruntă solicitanții LGBTIQ în contextul identităților și nevoilor lor intersecționale, consultați [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – notă de informare](#), capitolul 2. „Norme, prejudecăți și intersecționalitate”.

2.1.1. Violență, constrângere și privare

Violența poate lua mai multe forme și poate varia în intensitate, dar produce întotdeauna traume fizice, psihice și/sau emoționale. Într-un raport relevant, înaltul comisar al ONU pentru drepturile omului face referire la acte de violență împotriva persoanelor pe baza orientării sexuale și a identității de gen: „Violența homofobă și transfobă a fost înregistrată în toate regiunile. Această violență poate fi fizică (inclusiv omor, bătăi, răpiri, viol și agresiune sexuală) sau psihologică (inclusiv amenințări, constrângeri și privări arbitrare de libertate)”⁽⁴⁴⁾.

În ceea ce privește VBG, considerentul 17 al Directivei UE privind drepturile victimelor definește violența de gen ca „[v]iolență îndreptată împotriva unei persoane din cauza genului, a identității de gen sau a exprimării de gen a acesteia sau care afectează în mod disproporționat persoane aparținând unui anumit gen”⁽⁴⁵⁾. Mai mult, Directiva UE privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice subliniază că „victimel[e] care se confruntă cu discriminarea intersecțională [...] sunt expuse unui risc crescut de violență.” Printre acestea se numără femeile solicitante de protecție internațională și persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen sau intersexuale⁽⁴⁶⁾.

Pentru mai multe informații despre tipurile de VBG, despre motivele pentru care constituie o încălcare a drepturilor omului și despre cum afectează viața victimelor, consultați pagina dedicată a Grupului operativ al Comitetului permanent interagenții specializat în dimensiunea de gen și asistența umanitară⁽⁴⁷⁾.

În contextul primirii și cu referire specifică la solicitanții LGBTIQ, cele mai frecvent întâlnite forme de violență și VBG⁽⁴⁸⁾ sunt următoarele:

- **Agresiune fizică și hărțuire.** Solicitanții LGBTIQ sunt extrem de vulnerabili la violență fizică din cauza caracteristicilor lor SOGIESC neconforme. În forma sa extremă, această violență poate duce la decesul victimei. Printre solicitanții LGBTIQ, crimele de onoare, adică crimele comise de cineva (de obicei de un membru al familiei) pentru a „proteja” ceea ce consideră demnitatea și onoarea propriei persoane sau a familiei, sunt destul de frecvente.

⁽⁴⁴⁾ Consiliul pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite, [Report of the UN High Commissioner for Human Rights on discriminatory laws and practices and acts of violence against individuals based on their sexual orientation and gender identity](#) (Raportul înaltului comisar al ONU pentru drepturile omului privind legislația și practicile discriminatorii și actele de violență comise împotriva persoanelor pe criterii de orientare sexuală și identitate de gen), A/HRC/19/41, 2011, punctul 20.

⁽⁴⁵⁾ [Directiva 2012/29/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului (JO L 315, 14.11.2012, p. 57).

⁽⁴⁶⁾ Considerentul 71 al [Directivei \(UE\) 2024/1385](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (JO L, 2024/1385, 24.5.2024).

⁽⁴⁷⁾ Grupul operativ al Comitetului permanent interagenții specializat în dimensiunea de gen și asistența umanitară, [Guidelines for integrating gender-based violence interventions in humanitarian action](#) (Ghid privind integrarea intervențiilor împotriva violenței bazate pe gen în acțiunile umanitare), 2024 ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).

⁽⁴⁸⁾ Pentru mai multe informații despre modul în care VBG afectează persoanele cu SOGIESC diverse, consultați EUAA, [Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – notă de informare](#), noiembrie 2024, secțiunea 2.2. litera (b) „Victimele violenței bazate pe gen”.

- **Violență sexuală și exploatare.** Termenul „violență sexuală” cuprinde o gamă largă de comportamente sexuale nedorite, inclusiv hărțuire sexuală, agresiune, exploatare și viol. Violența sexuală este adesea folosită împotriva persoanelor LGBTIQ pentru a le pedepsi sau pentru a le „corecta” comportamentul (de exemplu, violul „corectiv” asupra femeilor lesbiene, a celor percepute ca fiind lesbiene sau asupra femeilor transgen). Solicitanții LGBTIQ – în special persoanele trans – sunt deosebit de vulnerabili la exploatare sexuală și trafic de persoane în scopuri sexuale, deoarece le lipsesc rețelele de sprijin solide și sunt profund marginalizați în societate ⁽⁴⁹⁾.
- **Practici dăunătoare.** Solicitanții LGBTIQ pot fi forțați să treacă prin MGF, MGI sau „terapii de conversie”. Aceste practici dăunătoare au efecte fizice și psihologice pe viață și pot duce la stigmatizare, teamă, izolare, respingere și probleme grave de sănătate psihică.
- **Violență domestică** ⁽⁵⁰⁾. Persoanele LGBTIQ pot fi expuse riscului de violență din partea membrilor familiei intoleranți sau care nu le acceptă. Copiii și tinerii LGBTIQ care locuiesc cu familiile lor pot fi în mod special expuși riscului de excludere, inclusiv lipsa unei locuințe, instabilitate locativă sau lipsa sprijinului financiar, ca urmare a respingerii din partea familiei.
- **Căsătorie forțată.** Persoanele LGBTIQ sunt adesea forțate să se căsătorească împotriva voinței lor, ca formă de „corectare” a orientării sexuale sau a identității de gen.
- **Violență psihologică și verbală.** Solicitanții LGBTIQ sunt mai predispuși să se confrunte cu izolarea, marginalizarea, lipsa accesului la informații sau răspândirea intenționată de informații false despre ei. Pot fi amenințați (inclusiv prin violență digitală), jigniți verbal sau manipulați, trăind constant cu frica stigmatizării și a expunerii publice a caracteristicilor lor SOGIESC.
- **Constrângere.** Persoanele LGBTIQ pot fi forțate să dea bani/bunuri sau să presteze acte sexuale ori alte „servicii” în schimbul nepedepsirii sau al păstrării confidențialității cu privire la caracteristicile lor SOGIESC față de prieteni sau familie. Constrângerea este, de asemenea, frecvent utilizată în traficul de persoane.
- **Privare.** Se referă la lipsa sau refuzul accesului la bunuri și necesități de bază. Poate lua următoarele forme.
  - **Refuzul serviciilor.** Solicitanții LGBTIQ pot fi privați de acces la muncă, cazare, educație sau servicii medicale din cauza caracteristicilor lor SOGIESC.
  - **Refuzul resurselor.** Se referă la limitarea sau retragerea accesului la resurse. Un exemplu este refuzul accesului unui solicitant la servicii de sprijin LGBTIQ, fie prin omiterea intenționată a informațiilor, fie prin repartizarea în zone fără servicii de sprijin specifice LGBTIQ. Refuzul resurselor include și necesități de bază, cum ar fi accesul la hrană și produse nealimentare esențiale (de exemplu, articole de igienă).

⁽⁴⁹⁾ Pentru mai multe informații despre intersecțiile dintre SOGIESC și traficul de persoane (TP), consultați EUAA, [Ghid practic privind solicitantii cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – notă de informare](#), noiembrie 2024, secțiunea 2.2. litera (e) „Traficul de persoane”.

⁽⁵⁰⁾ Violența domestică cuprinde toate „acțiunile de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică, care survin în familie sau în unitatea domestică sau între foștii sau actualii soți sau parteneri, indiferent dacă agresorul împarte sau a împărțit același domiciliu cu victima” (articolul 3 din [Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice](#), seria Tratatelor a Consiliului Europei – nr. 210, 2011).

2.1.2. Riscuri pentru sănătatea fizică și psihică

În ceea ce privește sănătatea fizică și psihică, riscurile majore pentru solicitanții LGBTIQ includ, printre altele, impactul fizic și psihologic și consecințele sau complicațiile practicilor precum MGF, MGI și „terapiile de conversie”⁽⁵¹⁾. Pe fondul discriminării și al stigmatizării cronice și persistente cu care se confruntă din cauza caracteristicilor SOGIESC neconforme – în țările de origine, pe parcursul tranzitului și chiar în țările de azil – solicitanții LGBTIQ pot suferi (sau continuă să sufere) de probleme grave de sănătate psihică, și anume tulburare de stres posttraumatic (TSPT), anxietate, depresie, tulburări de alimentație, autovătămare și ideea suicidară⁽⁵²⁾. Pentru persoanele implicate în sex tranzacțional, riscul de infectare cu HIV și alte ITS rămâne mare. De asemenea, prevalența consumului de substanțe ca mecanism negativ de adaptare reprezintă o preocupare semnificativă.

Pentru persoanele transgen și cele cu exprimare de gen neconformă, problemele de sănătate sunt deosebit de relevante înainte de tranziție sau în etapele incipiente ale tranziției. În cazul celor care urmează tratament hormonal sau la care un astfel de tratament a fost întrerupt brusc⁽⁵³⁾, pot apărea efecte secundare cu consecințe grave asupra sănătății fizice și psihice a acestora. Uneori, produsele hormonale sunt obținute fără supraveghere medicală și sunt adesea de calitate inferioară, ceea ce poate implica riscuri serioase pentru sănătate. Această situație este frecvent agravată de lipsa monitorizării medicale, inclusiv a indicatorilor de sănătate (de exemplu, prin analize de sânge regulate), și, în consecință, persoanele pot ajunge în Europa cu probleme medicale asociate.

În plus, copiii intersexuali pot fi supuși unor intervenții chirurgicale, tratamente hormonale și altor proceduri pentru a le alina caracteristicile sexuale la așteptările societății privind corpurile tipic masculine sau feminine. În majoritatea cazurilor nu există o nevoie medicală reală pentru aceste intervenții. Chirurgia este, de regulă, ireversibilă și poate avea o gamă largă de consecințe fizice și psihologice grave asupra sănătății persoanei respective și poate duce la sterilitate. Părinții copiilor intersexuali sunt adesea supuși presiunii de a fi de acord cu astfel de intervenții sau tratamente, fără a fi informați despre alternative sau despre posibilele efecte negative asupra sănătății ori consecințele pe termen lung⁽⁵⁴⁾.

⁽⁵¹⁾ Pentru mai multe informații despre „terapia de conversie” și impactul acesteia, consultați: EUAA, [Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – notă de informare](#), noiembrie 2024, secțiunea 2.2. „Intersecționalitatea în contextul azilului”.

⁽⁵²⁾ Pentru informații și îndrumări privind problemele și nevoile de sănătate psihică, consultați EUAA, [Practical Guide on Mental Health and Well-Being of Applicants for International Protection – Part II: First-line officers](#) (Ghid practic privind sănătatea psihică și bunăstarea solicitanților de protecție internațională – partea a II-a: funcționari de primă linie), 2024.

⁽⁵³⁾ Transgender Europe, [Asylum seekers' need for trans-specific healthcare: trans-specific healthcare in reception conditions](#) (Nevoia solicitanților de azil de servicii medicale specifice persoanelor transgen: servicii medicale specifice în condițiile de primire), 2018.

⁽⁵⁴⁾ ONU consideră intervențiile chirurgicale și alte tratamente necesare efectuate asupra persoanelor intersexuale o încălcare fundamentală a drepturilor omului (Organizația Internațională pentru Migrație, [International standards on the protection of people with diverse sexual orientation, gender identity, gender expression and sex characteristics \(SOGIESC\) in the context of migration](#) [Standardele internaționale privind protecția persoanelor cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale (SOGIESC) diverse în contextul migrației], notă de informare privind dreptul internațional în domeniul migrației, 2021, p. 27). În plus, într-o rezoluție adoptată la 14 februarie 2019, Parlamentul European a condamnat ferm tratamentele și intervențiile chirurgicale de normalizare sexuală aplicate persoanelor intersexuale [Parlamentul European, [Rezoluția Parlamentului European din 14 februarie 2019 referitoare la drepturile persoanelor intersexuale \(2018/2878\(RSP\)\)](#), Strasbourg, 2019].

Pe lângă afecțiunile medicale în sine, solicitanții LGBTIQ din sistemul de primire pot întâmpina obstacole în accesarea serviciilor medicale din cauza caracteristicilor lor SOGIESC. Unii pot evita sau amâna accesarea serviciilor medicale adecvate din cauza percepției sau a experienței reale a homo/bi/trans/intersexfobiei și a discriminării din partea personalului medical ⁽⁵⁵⁾.

În mod similar, persoanele trans și non-binare întâmpină adesea obstacole suplimentare în accesarea serviciilor de sănătate ginecologică, sexuală și reproductivă ⁽⁵⁶⁾. Furnizorii de servicii și personalul medical fac adesea presupuneri cu privire la identitatea de gen sau exprimarea de gen a pacienților într-o clinică pentru femei. Aceștia pot, de asemenea, să nu dețină competențe culturale adecvate pentru a oferi îngrijire adaptată persoanelor trans și non-binare.

2.2. Reducerea riscurilor

După cum s-a explicat anterior, o gamă largă de factori interconectați contribuie la probabilitatea ca o persoană să fie victima violenței, a constrângerii sau a privării ori să se confrunte cu probleme grave legate de siguranța personală, de bunăstarea generală, precum și de sănătatea fizică și psihică. În calitate de manageri, responsabili de elaborarea politicilor publice și responsabili cu primirea, puteți adopta măsuri și acțiuni concrete pentru a reduce impactul acestor factori și, prin urmare, pentru a atenua riscurile multiple care decurg din ei. Acest proces se numește „reducerea riscurilor”. Lucrul în direcția reducerii riscurilor este un demers valoros și proactiv, axat pe prevenție, care poate contribui semnificativ la siguranța și bunăstarea solicitanților. Din acest motiv, revizuirea, monitorizarea și evaluarea continuă a sistemului de primire, inclusiv a riscurilor, sunt esențiale. Reducerea riscurilor nu este o acțiune unică, ci un proces continuu și sistematic care cuprinde mai multe etape: identificarea zonelor de risc, stabilirea și implementarea măsurilor de atenuare a riscurilor, monitorizarea, raportarea, evaluarea/analiza și ajustarea pe baza constatărilor rezultate din evaluare.

În casetele următoare sunt propuse recomandări-cheie, **sub formă de listă**, pentru a sprijini responsabilii de elaborarea politicilor publice, managerii și responsabilii cu primirea în identificarea principalelor aspecte problematice și în implementarea măsurilor de reducere a riscurilor.

Analiza este structurată în jurul a șapte teme principale:

1. proiectarea și amenajarea centrului de cazare;
2. procesul de primire și condițiile de primire;
3. gestionarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale;
4. furnizarea de informații;

⁽⁵⁵⁾ Potrivit unui sondaj realizat de FRA în 2014 privind experiențele și situația persoanelor trans în UE, aproximativ unul din cinci respondenți care au accesat servicii medicale (22 %) sau sociale (19 %) în anul anterior sondajului a declarat că personalul din serviciile de sănătate sau asistență socială l-a discriminat din cauză că era trans. Vezi FRA, *Being Trans in the EU – Comparative analysis of the EU LGBT survey data. Summary* (A fi trans în UE – analiză comparativă a datelor sondajului LGBT din UE. Rezumat), 2014.

⁽⁵⁶⁾ De exemplu, bărbații trans și persoanele non-binare pot trece prin sarcină și, în asemenea cazuri, ar trebui să beneficieze de măsuri legate de îngrijirea în timpul sarcinii și a nașterii, fără discriminare pe baza identității de gen.

5. participarea și informarea;
6. resursele umane și cunoștințele;
7. coordonarea și cooperarea externă.

Pentru fiecare temă, sunt prezentate **aspectele problematice corespunzătoare**, în concordanță cu **recomandările-cheie**. În unele cazuri, recomandările sunt precedate de exemple de bune practici relevante.

Tabel. Proiectarea și amenajarea centrului de cazare

1. Proiectarea și amenajarea centrului de cazare
Zonele de înregistrare
Zona de înregistrare trebuie să asigure confidențialitatea și intimitatea, pentru ca solicitanții să se simtă în siguranță când împărtășesc informații sensibile.
Birourile de consultare
Birourile de consultare utilizate pentru sesiunile private cu solicitanții trebuie să asigure confidențialitatea și intimitatea, permițându-le să se simtă în siguranță când împărtășesc informații sensibile.
Cazarea
Persoanele cu nevoi speciale, inclusiv solicitanții LGBTIQ și familiile lor, pot fi cazate în apropierea birourilor administrative sau de securitate din cadrul centrului, iar preocupările legate de siguranță și securitate sunt, de asemenea, luate în considerare; se iau măsuri pentru a se evita ca unitățile respective de cazare să devină ținta altor rezidenți (de exemplu, prin măsuri de securitate precum prezența constantă a personalului în apropiere, restricționarea accesului sau instalarea de butoane de panică).
Spațiile comune ⁽⁵⁷⁾
Spațiile comune sunt sigure și accesibile tuturor în mod egal, inclusiv solicitanților LGBTIQ. În cazurile în care există zone desemnate pentru persoanele LGBTIQ și acestea sunt funcționale, se asigură siguranța și securitatea, pentru a preveni violența, hărțuirea sau stigmatizarea (de exemplu, acest lucru se poate face prin evitarea etichetării acestor zone ca fiind „LGBTIQ” de către ceilalți rezidenți, sau, alternativ, prin măsuri precum prezența personalului în apropiere, restricționarea accesului sau instalarea de butoane de panică).

⁽⁵⁷⁾ Termenul „spații comune” se referă la zonele pe care solicitanții le utilizează și unde își petrec timpul într-un centru colectiv de cazare. Acestea includ spații interioare sau exterioare folosite pentru gătit, luat masa și activități de grup (de exemplu, sport, recreere, cursuri de limbă, sesiuni informative de grup, activități religioase) și spații destinate activităților sau întâlnirilor organizate de comunitate.

Bună practică. Solicitanții LGBTIQ beneficiază de acces în condiții de siguranță la spațiile fizice (de exemplu, centre comunitare, grupuri de sprijin inter pares), în care pot interacționa între ei, pot fi informați cu privire la drepturi și servicii și pot dezvolta sentimentul de siguranță și autonomie. Astfel de spații pot fi gestionate de personalul din centrele de cazare, de furnizori specializați în servicii pentru LGBTIQ (inclusiv OSC) sau chiar de către solicitanți. De asemenea, aceste spații pot reprezenta puncte de plecare pentru identificarea și intervenția în cazuri de VBG sau alte acte dăunătoare.

Instalațiile de apă și sanitare ⁽⁵⁸⁾

Instalațiile de apă și sanitare trebuie să fie accesibile cu ușurință și în condiții de siguranță pentru toți solicitanții, în mod egal, inclusiv pentru persoanele cu SOGIESC diverse. Aceasta presupune, de exemplu, că sunt amplasate în apropierea spațiului (spațiilor) de cazare, au iluminare adecvată, sunt dotate cu uși ce pot fi încuiate, iar intimitatea unităților sanitare este asigurată în permanență în interiorul acestora.

Bune practici

- Aceste instalații sunt amplasate în apropierea clădirilor alocate personalului administrativ/de primire sau personalului de securitate.
- Sunt prevăzute toalete, chiuvete și dușuri separate în funcție de sex (și sunt marcate în mod vizibil și inteligibil), cu excepția unităților de cazare mici ⁽⁵⁹⁾.
- Solicitanții trans au acces egal și în condiții de siguranță la spațiul de cazare preferat în funcție de gen.
- În centrele colective de cazare, se amenajează un număr mic de toalete și dușuri neutre din punctul de vedere al genului.

În cadrul sistemului de gestionare a primirii, se pot alocă locuințe aproape de sursa de apă și de instalațiile sanitare solicitanților deosebit de vulnerabili, cum ar fi solicitanții cu SOGIESC diverse.

Bună practică. În centrele colective de cazare, sunt disponibile unități de cazare dedicate, cu baie proprie, pentru persoanele LGBTIQ și/sau alte persoane cu nevoi speciale de primire.

Iluminatul

Întregul centru de cazare dispune de un sistem adecvat de iluminare, în special în zonele destinate cazării și în jurul acestora, precum și în zonele cu instalații de apă și sanitare.

⁽⁵⁸⁾ Instalațiile de apă și sanitare cuprind instalațiile care asigură accesul la apă potabilă, spălătorie, dușuri/băi, toalete și gestionarea deșeurilor.

⁽⁵⁹⁾ Apartamentele, garsonierele și alte spații de cazare pentru mai puțin de 12 persoane pot fi exceptate.

Tabel. Procesul de primire și condițiile de primire**2. Procesul de primire și condițiile de primire****Documentația utilizată în procesul de primire**

Pe lângă documentele oficiale, solicitanții pot alege să se autoidentifice și să-și înregistreze numele, pseudonimul și pronumele preferate pe documentele de identificare emise de autoritatea de primire (acolo unde este permis conform legislației sau practicii naționale).

Formularele relevante de înregistrare din centrele de cazare pot include informații despre identitatea de gen autoidentificată, pe lângă sexul dobândit la naștere (acolo unde este aplicabil conform legislației sau practicii naționale).

Unitatea familiei în alocarea cazării

Unitatea familiei este respectată în ceea ce privește alocarea cazării. Aceasta include unitatea familiei formată din cuplurile de același sex de soți sau parteneri necăsătoriți aflați într-o relație stabilă ⁽⁶⁰⁾, copiii minori ai acestora și alte persoane aflate în întreținere; în cazul copiilor, se respectă unitatea cu adultul responsabil pentru solicitant, fie în temeiul legii, fie conform practicii statului respectiv, ținând cont de o evaluare a interesului superior al copilului.

Alocarea cazării pentru solicitanții cu nevoi speciale

În cadrul sistemului de primire, sunt disponibile opțiuni de cazare sigure pentru solicitanții LGBTIQ (și familiile acestora) ⁽⁶¹⁾.

Când se decide cea mai potrivită opțiune de cazare pentru un solicitant, se iau în considerare caracteristicile SOGIESC ale acestuia.

Transferul unui solicitant în alt spațiu de cazare sigur și adecvat este posibil dacă este necesar (de exemplu, pe baza unei evaluări a nevoilor speciale, inclusiv SOGIESC, sau din cauză că este victimă a hărțuirii sau a violenței) ⁽⁶²⁾.

Solicitanții LGBTIQ și familiile lor sunt repartizați în zone unde pot avea acces facil la servicii și rețele de sprijin.

Punctele de vedere și preocupările solicitanților LGBTIQ sunt luate în considerare, alături de alți factori, atunci când se decide opțiunea (de cazare) cea mai adecvată, în special în cazul persoanelor trans, non-binare, cu exprimare de gen neconformă sau intersexuale.

⁽⁶⁰⁾ Conform definiției oferite la articolul 2 punctul 3 litera (a) din DCP (2024), care menționează „soțul/soția solicitantului sau partenerul său/partenera sa necăsătorit(ă) cu care se află într-o relație stabilă, în cazul în care legislația sau practica în vigoare în statul membru în cauză tratează cuplurile necăsătorite în mod echivalent cu cele căsătorite.”

⁽⁶¹⁾ Vezi și caseta „[Cazarea – considerații specifice SOGIESC](#)”.

⁽⁶²⁾ Vezi și capitolul 3. „[Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse](#)”.

Aspecte legate de gen și de SOGIESC în furnizarea condițiilor de primire

Unitatea familiei în cazul cuplurilor de același sex sau al partenerilor necăsătoriți aflați într-o relație stabilă ⁽⁶³⁾ și al familiilor acestora este respectată pe tot parcursul procesului de primire și în toate aspectele legate de furnizarea condițiilor materiale de primire (distribuirea de produse nealimentare, de alimente, de alocații financiare și tichete etc.).

Programele și activitățile legate de accesul solicitanților pe piața muncii asigură faptul că nevoile solicitanților LGBTIQ sunt luate în considerare.

Copiii LGBTIQ au acces liber la educație în aceleași condiții ca și ceilalți copii.

Serviciile medicale și SRH

Toți solicitanții, inclusiv persoanele LGBTIQ, au acces la îngrijiri de urgență, la servicii medicale și tratamente esențiale, inclusiv în domeniul sănătății psihice și al SRH. Aceste servicii sunt furnizate în concordanță cu nevoile reale ale fiecărui solicitant (aspect deosebit de relevant pentru nevoile specifice ale persoanelor trans și intersexuale).

Informațiile privind sănătatea sexuală și reproductivă sunt adresate tuturor solicitanților, astfel încât chiar și cei cu SOGIESC diverse care nu le-au dezvăluit sau nu doresc să le dezvăluie să primească informațiile necesare despre unde pot solicita ajutor și servicii.

Bună practică. *Sesiunile de informare privind SRH (în grup sau individuale) sunt oferite grupurilor cu nevoi specifice (de exemplu, persoane cu SOGIESC diverse, persoane implicate în sex tranzacțional), într-un mod care asigură confidențialitatea și nu expune participanții la dezvăluirea caracteristicilor SOGIESC sau la expunere publică nenecesară ori nedorită a caracteristicilor SOGIESC.*

La proiectarea și furnizarea serviciilor medicale sunt luate în considerare aspectele specifice legate de SOGIESC și de gen. Aceasta include disponibilitatea personalului medical de toate genurile (inclusiv interpreți detașați la furnizorii de servicii medicale), facilități medicale segregate pe criterii de gen, comunicare respectuoasă și folosirea unui limbaj sensibil la gen de către personalul medical.

Personalul medical este conștient de nevoile legate de sănătate specifice ale persoanelor LGBTIQ, informat cu privire la aspectele legate de drepturile omului relevante pentru minoritățile de gen, de exemplu, depatologizarea identităților trans, și instruit în recunoașterea și răspunsul adecvat în cazuri de VBG.

Serviciile de intervenție pentru gestionarea clinică a cazurilor de viol sunt disponibile de asemenea pentru bărbați și pentru solicitanții trans care sunt victime ale VBG.

⁽⁶³⁾ Conform definiției oferite la articolul 2 punctul 3 litera (a) din DCP (2024), care menționează „soțul/soția solicitantului sau partenerul său/partenera sa necăsătorit(ă) cu care se află într-o relație stabilă, în cazul în care legislația sau practica în vigoare în statul membru în cauză tratează cuplurile necăsătorite în mod echivalent cu cele căsătorite.”

Bună practică. Solicitanții trans au acces la îngrijire de afirmare a genului atunci când întreruperea tratamentului (dacă acesta a fost început anterior) sau lipsa accesului ar putea avea consecințe grave asupra sănătății fizice sau psihice a persoanei în cauză, în urma unei evaluări individuale ⁽⁶⁴⁾.

În cazul solicitanților intersexuali, inclusiv al copiilor, personalul medical nu trebuie să recomande, să exercite presiuni sau să constrângă acești solicitanți ori părinții (sau reprezentanții legali ai) copiilor intersexuali să accepte intervenții medicale nenecesare, care nu corespund unor nevoi medicale reale.

Copiii intersexuali și părinții lor (sau reprezentanții legali) trebuie să primească informații adecvate și actualizate despre drepturile și nevoile copiilor, inclusiv dreptul de a nu fi supuși niciunei intervenții medicale non-vitale, nenecesare din punct de vedere medical; dreptul la demnitate, dreptul la integritate fizică și psihologică și dreptul la participare; precum și dreptul de a-și exprima opinia și de a fi informați corespunzător.

Responsabilii cu primirea (inclusiv personalul medical) nu trebuie să recomande sau să exercite presiuni asupra solicitanților LGBTIQ (sau asupra părinților ori reprezentanților legali ai copiilor LGBTIQ) să urmeze (sau să consimtă) la așa-numitele „terapii de conversie” LGBTIQ.

Accesul la hrană și articole nealimentare

Solicitanții LGBTIQ – în special persoanele trans, non-binare și intersexuale – au acces la produse de igienă adecvate, în funcție de nevoile lor reale ⁽⁶⁵⁾.

Distribuirea bunurilor (de exemplu, alimente, articole nealimentare) se desfășoară într-un mod sigur pentru solicitanții LGBTIQ (de exemplu, se caută alternative în situațiile în care dezvăluirea publică i-ar putea expune la riscuri și le-ar amenința siguranța).

Bună practică. Punctele sau zonele de distribuție sunt amplasate în apropierea zonelor administrative sau a sediilor de poliție/securitate și sunt atent monitorizate. Opiniile și preocupările solicitanților privind modalitățile preferate de distribuție sunt luate în considerare (de exemplu, distribuția individuală a articolelor către anumiți solicitanți poate fi aplicată punctual sau alternativ se poate recurge la distribuția separată pe criterii de gen).

⁽⁶⁴⁾ Pentru mai multe informații relevante privind practicile din diferite țări UE+ referitoare la accesul solicitanților la servicii medicale asociate cu identitatea trans, consultați FRA, [Current migration situation in the EU: Lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex asylum seekers](#) (Situația actuală a migrației în UE: solicitanți de azil lesbiene, gay, bisexuali, transgen și intersexuali), martie 2017, p. 14.

⁽⁶⁵⁾ De exemplu, bărbații trans au acces la produse de igienă menstruală.

Prevenirea și răspunsul în cazuri de violență

Solicitanții primesc informații despre diferitele tipuri de violență și abuz la care pot fi expuși, inclusiv VBG, TP, constrângere și privare ⁽⁶⁶⁾. Informațiile sunt transmise prin cele mai potrivite canale, ținând cont în permanență de siguranța și confidențialitatea persoanelor LGBTIQ.

Există un mecanism dedicat pentru raportarea și gestionarea în siguranță a incidentelor de violență care au loc în centrele de cazare. Acest mecanism oferă sprijin victimelor și prevede măsuri pentru tragerea la răspundere a agresorilor ⁽⁶⁷⁾. Personalul din centrele de cazare este informat cu privire la acest mecanism, responsabilitățile sale sunt clar definite, iar personalul specializat în domeniul SOGIESC are un rol central în intervenție, inclusiv în oferirea de sprijin victimelor.

Solicitanții sunt informați despre mecanismele și/sau alte canale de raportare a actelor de violență și despre modalitățile prin care pot solicita ajutor în siguranță ⁽⁶⁸⁾ (indiferent dacă astfel de fapte au loc în interiorul sau în afara centrului de cazare), precum și despre drepturile lor ca victime ale violenței în țara gazdă.

După caz, solicitanții primesc informații despre serviciile și activitățile existente la nivel național sau local care vizează prevenirea violenței.

Solicitanții LGBTIQ sunt incluși în consultările care urmăresc identificarea provocărilor, a preocupărilor sau a obstacolelor pe care le pot întâmpina în accesarea mecanismelor sigure de raportare și a sprijinului relevant.

Limitarea sau retragerea beneficiului condițiilor materiale de primire

Situația specifică și nevoile solicitanților LGBTIQ sunt luate în considerare, pe baza unei evaluări individuale, înainte de luarea unei decizii privind reducerea sau retragerea condițiilor materiale de primire. Se asigură opțiuni alternative care să permită solicitanților LGBTIQ să trăiască cu demnitate.

⁽⁶⁶⁾ Inclusiv informații despre dreptul de a fi protejat de violență și alte acte dăunătoare, impactul acestor acte și faptul că sunt interzise și sancționate penal în țara gazdă.

⁽⁶⁷⁾ După caz, informațiile de contact pentru o unitate de poliție specializată sau dedicată (de exemplu, pentru victimele violenței sau pentru persoanele LGBTIQ) sunt puse la dispoziția solicitanților.

⁽⁶⁸⁾ Inclusiv informații despre furnizori de servicii și organizații naționale sau locale care sprijină victimele violenței și despre cum pot fi contactate aceste grupuri.

Tabel. Gestionarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale**3. Gestionarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale ⁽⁶⁹⁾****Identificarea și evaluarea**

Există un mecanism standardizat (procedură/flux de lucru/proceduri operaționale standard) pentru identificarea și evaluarea solicitanților cu nevoi speciale, care include și mențiuni ale nevoilor solicitanților LGBTIQ. Rolurile diferitelor categorii de personal responsabil (și ale furnizorilor de servicii) sunt indicate clar în mecanism și cunoscute de solicitanți.

Personalul din centrele de cazare este informat cu privire la acest mecanism și fiecare angajat își cunoaște rolul și sarcinile care îi revin pe parcursul întregii proceduri.

Evaluarea nevoilor solicitanților LGBTIQ este realizată de membri ai personalului specializați și/sau instruiți în aspecte legate de SOGIESC. În situațiile în care acest lucru nu este posibil, evaluarea poate fi efectuată de furnizori de servicii specializați.

Sunt desemnate puncte de referință sau de contact în rândul profesioniștilor din sistemul de primire (de exemplu, lucrători sociali, psihologi), care sunt specializați în gestionarea cazurilor solicitanților cu SOGIESC diverse și în încurajarea autoidentificării ⁽⁷⁰⁾.

Bună practică. În centrul de cazare sunt afișate postere cu fotografii ale personalului de referință pentru SOGIESC, alături de informații despre cum poate fi contactat, pentru ca persoanele interesate să-l poată aborda direct dacă au întrebări sau au nevoie de sprijin.

Răspuns și referiri

O listă actualizată ⁽⁷¹⁾ a furnizorilor de servicii specializate, inclusiv a organizațiilor LGBTIQ, care include date de contact și/sau cum pot fi făcute referiri (de exemplu, autoreferiri, referiri doar prin organizațiile/autoritățile competente), este disponibilă în cadrul sistemului de primire/centrului de cazare.

Un mecanism actualizat de referire este funcțional în cadrul centrului de cazare sau al autorității de primire, inclusiv pentru solicitanții LGBTIQ.

⁽⁶⁹⁾ Considerațiile esențiale prezentate aici se referă la proceduri și fluxuri de lucru operaționale și standardizate privind gestionarea vulnerabilităților și nevoilor speciale în cadrul sistemului de primire. Pentru mai multe informații despre identificarea și gestionarea individuală a cazurilor, vezi capitolul 3, „Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse”.

⁽⁷⁰⁾ Punctele de referință/contact SOGIESC pot servi și altor categorii de solicitanți cu nevoi speciale, în funcție de capacitatea centrului de cazare și de numărul de angajați disponibili. Acești membri ai personalului pot ghida sau sprijini și alți colegi în gestionarea cazurilor persoanelor cu SOGIESC diverse.

⁽⁷¹⁾ Lista conține informații utile și date de contact ale furnizorilor de servicii, inclusiv detalii sau o descriere a serviciilor oferite, a mandatului și a domeniilor și intervențiilor acoperite.

Membrii personalului sunt informați și ținuti la curent cu aceste mecanisme și liste și sunt instruiți sau ghidați cum să le utilizeze.

Este instituit un mecanism de monitorizare ulterioară sau de îndrumare pentru procesul de referire, cu acțiuni concrete și pași clari de urmat.

Tabel. Furnizarea de informații

4. Furnizarea de informații ⁽⁷²⁾

Informații adresate solicitanților LGBTIQ

Solicitanții cu SOGIESC diverse sunt informați cu privire la drepturile și obligațiile lor specifice din cadrul sistemului de primire, inclusiv la aspectele legate de procedurile de identificare și evaluare, precum și despre posibilitatea de a beneficia de condiții speciale de primire în urma unei evaluări individuale.

Informații adresate tuturor solicitanților

Solicitanții sunt informați cu privire la regulile de ordine interioară ale centrului de cazare, inclusiv interdicția de a comite acte de violență sau agresiune asupra altor solicitanți, inclusiv pe baza caracteristicilor SOGIESC.

De asemenea, solicitanții sunt informați cu privire la dreptul fiecărei persoane care locuiește în țara de azil de a fi protejată împotriva violenței, discriminării și stigmatizării, inclusiv pe baza caracteristicilor SOGIESC ⁽⁷³⁾.

La cererea solicitantului, sunt furnizate informații specifice SOGIESC privind drepturile și beneficiile din țara gazdă; acestea pot include, de exemplu, informații despre procedurile administrative legate de SOGIESC (recunoașterea legală a genului, posibilitatea ca solicitanții de același sex să încheie un parteneriat civil sau să se căsătorească).

Solicitanții sunt informați cu privire la rolurile responsabililor cu primirea și ale altor furnizori de servicii implicați în procedurile de identificare, evaluare și intervenție în cazurile cu nevoi speciale. Aceasta include informații despre membrii personalului desemnați ca puncte de contact pentru SOGIESC/gen/vulnerabilitate.

⁽⁷²⁾ Pentru mai multe informații și recomandări practice privind furnizarea de informații, consultați EUAA, [Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – elemente transversale](#), octombrie 2024, capitolul 5. „Furnizarea de informații, consolidarea capacităților și sensibilizarea”; EUAA, portalul [Let's Speak Asylum](#) (Să vorbim despre azil), care include, printre alte resurse relevante și ghiduri practice, EUAA, [Brochure on self-identification of vulnerabilities and special needs](#) (Broșura privind autoidentificarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale), iulie 2023, care face referire la solicitanții LGBTIQ.

⁽⁷³⁾ Vezi și tabelul 2. „[Procesul de primire și condițiile de primire](#)”.

Accesibilitate și disponibilitate

Autoritățile și personalul de primire se asigură că informațiile sunt ușor accesibile și disponibile pentru toți solicitanții, inclusiv pentru persoanele LGBTIQ, într-o limbă pe care aceștia o înțeleg ⁽⁷⁴⁾.

Informațiile se furnizează într-o manieră adaptată vârstei și nivelului de maturitate, sensibilă la gen și favorabilă incluziunii ⁽⁷⁵⁾.

Informațiile sunt furnizate astfel încât să se protejeze siguranța, fără a încuraja divulgarea publică sau dezvăluirea caracteristicilor SOGIESC ale solicitanților LGBTIQ ⁽⁷⁶⁾.

Materialele de comunicare și informare (de exemplu, pliante, postere, videoclipuri) afișate în zonele de primire (de exemplu birouri de înregistrare, cabinete de consiliere) sunt favorabile incluziunii din perspectiva genului și a caracteristicilor SOGIESC, de exemplu, prin portretizarea unor persoane cu identități de gen, exprimări ale genului sau orientări sexuale diverse.

Tabel. Participare și informare

5. Participare și informare

Participare și comunicare

Există un mecanism funcțional de feedback și de examinare a plângerilor ⁽⁷⁷⁾ și toți solicitanții sunt informați despre cum să-l utilizeze. Mecanismul permite transmiterea anonimă a feedbackului, dacă se dorește acest lucru. Solicitanții sunt încurajați să identifice probleme de securitate, să indice puncte de risc potențial în sistemul de primire și să raporteze practici discriminatorii. Aceștia sunt, de asemenea, informați cu privire la acțiunile întreprinse și procedurile implementate ca urmare a feedbackului lor.

⁽⁷⁴⁾ Acest aspect este deosebit de important în cazurile în care solicitanții LGBTIQ sunt cazați în centre separate (nu într-un centru colectiv) sau evită expunerea publică din teama de stigmatizare, dezvăluire a caracteristicilor SOGIESC sau hărțuire.

⁽⁷⁵⁾ Pentru mai multe informații și recomandări privind folosirea unui limbaj și a unei comunicări favorabile incluziunii, consultați EUAA, [Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – elemente transversale](#), noiembrie 2024, secțiunea 3.2. „Comunicarea și limbajul favorabile incluziunii”.

⁽⁷⁶⁾ Autoritățile de primire selectează și folosesc cele mai adecvate mijloace de informare (de exemplu, mediul online, pliante, sesiuni informative de grup, sesiuni individuale), stabilite de la caz la caz și în funcție de context, pentru a evita riscul ca solicitanții LGBTIQ să fie expuși sau etichetați ca atare de către ceilalți.

⁽⁷⁷⁾ În contextul acestui ghid practic, „mecanismul de feedback și de examinare a plângerilor” se referă la un sistem standardizat care primește, procesează și răspunde preocupărilor solicitanților în legătură cu proiectarea și furnizarea condițiilor de primire. Nu se referă la raportarea incidentelor de violență sau a altor acte vătămătoare; pentru un astfel de mecanism, vezi tabelul 4. „Furnizarea de informații”.

Autoritățile de primire asigură o varietate de canale pentru oferirea de feedback și/sau depunerea plângerilor, pentru a evita riscul ca grupurile cu nevoi speciale, inclusiv solicitanții LGBTIQ, să fie excluse ⁽⁷⁸⁾.

Campaniile și activitățile de informare se desfășoară în așa fel încât să asigure că solicitanții LGBTIQ sunt implicați în proceduri într-un mod lipsit de pericole și adecvat ⁽⁷⁹⁾. În toate activitățile de informare și comunicare publică se folosește întotdeauna un limbaj și o comunicare favorabile incluziunii din perspectiva SOGIESC ⁽⁸⁰⁾.

Bună practică. Sunt create grupuri și structuri de reprezentare comunitară care funcționează într-un mod favorabil incluziunii pentru solicitanții cu caracteristici și identități diverse, inclusiv cu SOGIESC diverse.

Tabel. Resurse umane și cunoștințe

6. Resurse umane și cunoștințe

Recrutare și cod de conduită

Procedurile de recrutare pentru personalul din sistemul de primire care lucrează direct cu solicitanții includ verificări ale antecedentelor de abateri, hărțuire sau alte tipuri de încălcări anterioare împotriva persoanelor.

Toți membrii personalului care lucrează direct sau în apropierea solicitanților [inclusiv personalul de suport ⁽⁸¹⁾] sunt obligați să respecte reguli sau reglementări privind comportamentul și atitudinea față de toți rezidenții, indiferent de caracteristicile personale, inclusiv SOGIESC.

Bună practică. Autoritatea de primire a elaborat un cadru de valori, conduită și comportament etic (de exemplu, un cod deontologic) care specifică conceptele și principiile-cheie care guvernează activitatea din sistemul de primire și se aplică tuturor membrilor personalului din acest sistem. Acesta include și mențiuni explicite privind interzicerea hărțuirii și abuzului sexual comise de către personal asupra solicitanților.

⁽⁷⁸⁾ Exemple de metode de furnizare a feedbackului: comunicare directă, ghișee de ajutor, centre de intermediere telefonică/linii telefonice de urgență, adrese de e-mail dedicate, sisteme SMS bidirecționale, rețele sociale, sondaje privind nivelul de satisfacție, cutii de sugestii și reclamații, înregistratoare de voce, consultări comunitare și evaluări.

⁽⁷⁹⁾ Într-un mod care previne divulgarea publică nedorită sau dezvăluirea caracteristicilor SOGIESC ale solicitanților LGBTIQ.

⁽⁸⁰⁾ Pentru mai multe informații privind limbajul și comunicarea favorabilă incluziunii, consultați EUAA, [Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – elemente transversale](#), noiembrie 2024, Secțiunea 3.2. „Comunicarea și limbajul favorabile incluziunii”.

⁽⁸¹⁾ Personalul de suport poate include, de exemplu, agenții de securitate și personalul de curățenie.

Diversitate

Procesele și strategiile de recrutare și repartizare reflectă diversitatea, inclusiv în ceea ce privește interpretii și personalul de suport.

Bună practică. *Sunt implicate persoane cu SOGIESC diverse în furnizarea condițiilor de primire, mai ales în roluri care lucrează direct cu solicitanții. De asemenea, aceste persoane sunt încurajate să ocupe funcții de conducere sau de reprezentare (de exemplu, manageri sau șefi de echipă), deoarece acest lucru contribuie la crearea unui spațiu sigur pentru autoidentificarea solicitanților și transmite un mesaj de conștientizare și angajament față de înțelegerea și respectarea nevoilor solicitanților LGBTIQ.*

Solicitanții își pot exprima preferința privind genul membrului personalului cu care doresc să discute teme sensibile și această dorință este luată în considerare ⁽⁸²⁾.

Comunicare respectuoasă și favorabilă incluziunii

Întregul personal este instruit să folosească un limbaj respectuos și sensibil la gen, inclusiv pronumele preferate ale solicitanților, în toate interacțiunile din sistemul de primire ⁽⁸³⁾.

Interpreții și mediatorii culturali din sistemul de primire sunt instruiți corespunzător și sunt conștienți de folosirea terminologiei legate de SOGIESC atât în limba sursă, cât și în limba țintă ⁽⁸⁴⁾. În acest sens, EUAA are o colecție multilingvă de termeni și definiții relevante pentru activitatea agenției în domeniul azilului și al primirii. Aceste colecții sunt disponibile în toate limbile UE, precum și în limbile cel mai frecvent vorbite de solicitanții de protecție internațională ⁽⁸⁵⁾.

Dezvoltarea cunoștințelor și a capacităților

Toți responsabilii cu primirea (inclusiv interpreții și personalul medical) au acces la formare de bază privind SOGIESC și aspectele legate de SOGIESC în contextul azilului ⁽⁸⁶⁾.

⁽⁸²⁾ Dacă nu este posibilă repartizarea unui membru al personalului de genul preferat de solicitant într-un anumit moment, se poate lua în calcul amânarea consultării până când preferința solicitantului poate fi respectată, ținând cont și de gradul de urgență al fiecărui caz. Dacă nu este posibil, solicitantul este informat despre indisponibilitate și este liber să decidă dacă să divulge sau nu informațiile.

⁽⁸³⁾ Pentru mai multe informații despre crearea unor spații sigure și folosirea unui limbaj favorabil incluziunii, consultați EUAA, [Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – elemente transversale](#), noiembrie 2024, secțiunea 3.2. „Comunicarea și limbajul favorabile incluziunii”, capitolul 3. „Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure”.

⁽⁸⁴⁾ Pentru interpreții și mediatorii culturali desemnați să sprijine furnizorii de servicii medicale (parțial sau exclusiv), instruirea trebuie să includă și terminologie legată de SRH.

⁽⁸⁵⁾ Baza de date EUAA cu terminologia privind azilul și primirea este disponibilă la <https://euaa.europa.eu/iate>

⁽⁸⁶⁾ Pentru mai multe informații privind temele și conținutul sesiunilor de formare, consultați EUAA, [Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – elemente transversale](#), noiembrie 2024, secțiunea 5.3. „Consolidarea capacităților personalului în ceea ce privește SOGIESC”.

Întregul personal care lucrează în sistemul de primire (inclusiv interpreții, personalul de securitate, poliția, personalul medical și de sprijin) are acces la instruire privind identificarea violenței (inclusiv VBG) și modul de intervenție adecvat.

Punctele de contact pentru SOGIESC/gen/vulnerabilitate (sau persoanele de referință) și managerii de caz individuali au acces la formare avansată pe teme legate de SOGIESC, dimensiunea de gen și VBG.

Personalul medical și alți furnizori de servicii medicale din sistemul de primire sunt pregătiți să identifice și să răspundă nevoilor specifice legate de sănătate ale solicitanților cu SOGIESC diverse, în special ale persoanelor trans, non-binare, cu exprimare de gen neconformă și intersexuale ⁽⁸⁷⁾.

Sesiuni de formare periodică privind aspectele menționate mai sus sunt planificate în mod regulat.

Personalul medical și alți furnizori de servicii medicale oferă servicii solicitanților LGBTIQ într-un mod respectuos și adecvat din punct de vedere medical ⁽⁸⁸⁾.

Tabel. Coordonare și cooperare externă

7. Coordonare și cooperare externă ⁽⁸⁹⁾

Organizațiile LGBTIQ

Autoritatea de primire (sau centrul de cazare) menține un mecanism eficace de coordonare și colaborare cu organizațiile LGBTIQ la nivel național, regional sau local ⁽⁹⁰⁾.

Autoritatea de primire (sau centrul de cazare) consultă, printre altele, OSC-uri și organizații internaționale în chestiuni legate de furnizarea condițiilor de primire și elaborarea unui plan de contingență, după caz ⁽⁹¹⁾. Aceste organizații pot include și organizații LGBTIQ, atunci când este necesar sau fezabil.

⁽⁸⁷⁾ Actorii și furnizorii externi cu expertiză în domenii relevante (de exemplu, OSC-uri, asociații medicale) pot fi, de asemenea, implicați în facilitarea și organizarea activităților de consolidare a capacităților și de creștere a gradului de conștientizare pentru profesioniștii din domeniul sănătății, mai ales acolo unde autoritatea de primire nu furnizează direct servicii medicale solicitanților.

⁽⁸⁸⁾ Exemple de comportamente sau atitudini inadecvate sau abuzive din partea personalului medical față de solicitanții LGBTIQ: patologizarea identităților trans, încercările de a împiedica tranziția de gen, discriminarea în furnizarea serviciilor sau refuzul furnizării acestora din cauza caracteristicilor SOGIESC, hărțuirea fizică, psihologică sau verbală, folosirea unui limbaj abuziv, tratamentul agresiv fizic, adresarea greșită privind genul și adresarea de întrebări intruzive despre viața privată a solicitantului, de exemplu întrebări despre organele genitale sau partenerii sexuali din curiozitate personală, atunci când aceste informații nu sunt relevante din punct de vedere medical.

⁽⁸⁹⁾ Aspectele-cheie enumerate aici se referă la modalitățile de implicare activă a actorilor externi în eforturile de reducere a riscurilor și de încurajare a capacității solicitanților prin cooperare și participare. Pentru mai multe informații, consultați EUAA, [Ghid practic privind solicitantii cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – elemente transversale](#), noiembrie 2024, capitolul 6. „Cooperarea și coordonarea”.

⁽⁹⁰⁾ Mecanismul poate include diverse mijloace și canale (de exemplu, întâlniri regulate sau ad-hoc între autoritate și organizații, comunicări electronice cu actualizări, noutăți, cereri de sprijin sau informații).

⁽⁹¹⁾ Articolul 32 alineatul (1) din DCP (2024).

Autoritățile naționale și alte părți interesate relevante

Autoritatea de primire (sau centrul de cazare) menține o coordonare și colaborare eficace cu alte autorități sau entități responsabile de aspecte legate de dimensiunea de gen (de exemplu, o autoritate națională responsabilă cu egalitatea de gen, departamente specializate în gen/SOGIESC din cadrul poliției, comisii naționale pentru drepturile omului, Avocatul Poporului) și alte autorități implicate în furnizarea de servicii pentru solicitanți (de exemplu, școli, spitale publice) ⁽⁹²⁾.

Autoritatea de primire (sau centrul de cazare) consultă autoritățile relevante și alte părți interesate cu privire la aspectele legate de furnizarea și îmbunătățirea condițiilor de primire.

Sesiuni de pregătire EUAA conexe

EUAA oferă un modul de formare intitulat „**Solicitanți cu SOGIESC diverse**”, destinat personalului din domeniul azilului și al primirii. Modulul ajută practicienii să înțeleagă provocările posibile și impactul aferent pe care solicitanții LGBTIQ îl pot suporta în contextul azilului, să evalueze cum sunt abordate nevoile lor în cadrul procedurii de azil și să adopte o abordare sensibilă față de solicitanții LGBTIQ.

Dacă doriți să participați la cursurile EUAA, luați legătura cu persoana responsabilă pentru formare din cadrul autorității dumneavoastră, pentru a primi informații suplimentare.

Bune practici

- **Mecanisme de feedback.** În Belgia, rezidenții adulți din centrele de cazare pot oferi feedback privind condițiile de primire (cazare, hrană, îmbrăcăminte, facilități sanitare) și consilierea primită, printr-un sondaj (chestionar) online privind satisfacția, disponibil în 18 limbi. Prin acest sondaj, Fedasil evaluează și percepția rezidenților asupra siguranței și a stării de bine. Rezidenții sunt invitați să participe la sondaj la 2-4 luni după sosirea în centrul de cazare. Centrele de cazare folosesc rezultatele pentru a elabora măsuri de îmbunătățire și pentru a informa rezidenții și personalul despre gradul de satisfacție și eventualele dificultăți. Sondajul oferă, de asemenea, informații importante pentru serviciile centrale în vederea îmbunătățirii condițiilor de primire.

⁽⁹²⁾ Vezi și tabelul 2, „[Procesul de primire și condițiile de primire](#)”.

- **Cooperarea și consolidarea capacităților.** Agenția centrală pentru primirea solicitanților de azil (COA) din Țările de Jos sprijină proiectele organizației LGBTIQ *COC Nederland*, care își propune să îmbunătățească starea de bine și siguranța solicitanților LGBTIQ, prin organizarea de activități sociale pentru solicitanți și formare pentru personalul COA. Cursurile de formare oferite de COC pentru personalul COA au fost dezvoltate în cooperare cu rezidenți LGBTIQ, punctele de contact LGBTIQ din cadrul COA și alți membri ai personalului COA. COA facilitează desfășurarea acestor sesiuni de formare și încurajează participarea personalului. În general, angajații COA sunt familiarizați cu activitățile sociale locale și îndrumă solicitanții către sprijin suplimentar.
- **Furnizarea de informații și sensibilizarea.** Fedasil a dezvoltat o platformă de informare pentru solicitanții de protecție internațională ⁽⁹³⁾. Informațiile sunt disponibile în 14 limbi și sunt structurate în jurul a opt teme principale: azil și procedură, cazare, viața în Belgia, returnare, muncă, învățare (educație, școlarizare și recunoașterea diplomelor), probleme legate de minori neînsoțiți și sănătate. Una dintre subsecțiuni este intitulată „Identitate și sexualitate” și explică diferenții termeni SOGIESC și oferă informații despre organizațiile LGBTIQ și despre SOGIESC ca motiv de acordare a protecției internaționale. Printr-o campanie de comunicare specifică, Fedasil a făcut cunoscut site-ul tuturor funcționarilor de prim contact și solicitanților din Belgia ⁽⁹⁴⁾.
- **Crearea de spații sigure.** În Belgia, Organizația Internațională pentru Migrație, Regiunea Capitalei Bruxelles și *RainbowHouse* Bruxelles au dezvoltat un set de instrumente care are ca scop crearea de spații (mai) sigure pentru persoanele cu origine migrantă care se identifică drept LGBTIQ. Acest set de instrumente a fost creat pentru a reduce decalajul dintre persoanele LGBTIQ cu origine migrantă și serviciile de primă linie din mediul urban ⁽⁹⁵⁾.
- **Puncte de contact pentru LGBTIQ.** În Țările de Jos sunt desemnate puncte de contact pentru LGBTIQ în rândul personalului din sistemul de primire, acesta beneficiind de instruire suplimentară. Scopul vizat este ca fiecare centru de cazare să aibă cel puțin un punct de contact LGBTIQ. Punctele de contact au un rol de îndrumare față de ceilalți membri ai personalului și sunt la curent cu evoluțiile relevante în materie de politici și servicii disponibile pentru solicitanții LGBTIQ.

⁽⁹³⁾ Fedasil, [Information hub for asylum seekers in Belgium](#) (Platformă de informare pentru solicitanții de azil în Belgia).

⁽⁹⁴⁾ Fedasil, [videoclipuri informative](#), YouTube.

⁽⁹⁵⁾ Organizația Internațională pentru Migrație, Regiunea Bruxelles și *RainbowHouse* Bruxelles, [LGBTQI+ Toolbox](#) (Setul de instrumente LGBTQI+), 2020.

3. Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse

Toate oamenii, indiferent de caracteristicile SOGIESC, trăiesc procesul migrației în mod diferit și se confruntă cu diverse provocări, în funcție, de exemplu, de contextul lor cultural, economic, familial, politic sau religios. Astfel cum este detaliat în capitolul 2. „[Reducerea riscurilor pentru solicitanții LGBTIQ în sistemul de primire](#)”, solicitanții cu SOGIESC diverse pot întâmpina dificultăți suplimentare deoarece nu se conformează normelor sociale dominante. Mai mult, și din cauza acestor riscuri, solicitanții LGBTIQ pot ezita să-și dezvăluie caracteristicile SOGIESC de teamă că vor fi stigmatizați, discriminați sau supuși violenței. Prin urmare, este important ⁽⁹⁶⁾ să se identifice, să se evalueze și să se răspundă nevoilor speciale ale solicitanților cu SOGIESC diverse, în mod individual, la timp și într-un mod adecvat.

De asemenea, este important de subliniat că, în cazul solicitanților LGBTIQ, aceste proceduri trebuie realizate cu scopul **de a identifica și de a răspunde nevoilor potențiale cauzate de caracteristicile lor SOGIESC și nu doar pentru „a afla caracteristicile SOGIESC ale unei persoane”**.

Acest capitol se axează, așadar, pe gestionarea individuală a nevoilor speciale și vulnerabilităților solicitanților LGBTIQ, oferind recomandări solide pentru diferitele etape și proceduri ce trebuie urmate pe parcursul procesului ⁽⁹⁷⁾.

3.1. Identificarea solicitanților LGBTIQ cu nevoi speciale de primire

Identificarea este un proces formal de stabilire a faptului că un solicitant are nevoi speciale sau se află într-o situație de vulnerabilitate ⁽⁹⁸⁾. Aceasta include detectarea indicatorilor, a semnelor sau a manifestărilor de vulnerabilitate ale persoanei. Indicatorii de vulnerabilitate pot fi identificați, de exemplu, prin interacțiunea directă cu solicitanții și observarea semnelor exterioare; declarațiile solicitanților înșiși, ale rudelor acestora sau ale altor solicitanți sau rezidenți ai centrului; prin informații furnizate de alți profesioniști (diagnostic medical, rapoarte psihosociale anterioare, cunoașterea unei investigații în curs etc.); documentația disponibilă în dosarul solicitantului sau aflată în posesia acestuia ori în alte baze de date aflate la dispoziția funcționarului; și activități care pot duce la identificare, precum interviuri personale, discuții de grup și sesiuni de informare.

⁽⁹⁶⁾ Aceasta este, de asemenea, o obligație prevăzută la articolul 22 alineatul (1) din DCP (reformată) și la articolul 25 alineatul (1) din DCP (2024).

⁽⁹⁷⁾ EUAA, [Guidance on Vulnerability in Asylum and Reception – Operational standards and indicators](#) (Ghid privind vulnerabilitatea în contextul azilului și al primirii – standarde operaționale și indicatori operaționali), mai 2024, anexa 1. „Fluxul de lucru privind vulnerabilitatea include un flux de lucru orientativ privind identificarea, evaluarea și răspunsul la vulnerabilitate”.

⁽⁹⁸⁾ Potrivit terminologiei oficiale a EUAA, identificarea reprezintă „recunoașterea persoanelor cu nevoi speciale procedurale și/sau de primire pentru a se asigura că beneficiază de un tratament și de o protecție adecvate în timpul procesului de azil”.

Fiecare stat membru ar trebui să dispună de un mecanism standardizat pentru identificarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale în cadrul sistemului de primire. Fiecare stat membru ar trebui să aibă instrucțiuni clare cu privire la cine este responsabil pentru identificare, cum se înregistrează nevoile speciale și vulnerabilitățile, și ghiduri care arată dacă, când și cum trebuie partajate informațiile relevante cu alte autorități și furnizori de servicii [vezi și tabelul 3. „[Gestionarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale](#)” și EUAA, [Guidance on Vulnerability in Asylum and Reception – Operational standards and indicators](#) (Ghid privind vulnerabilitatea în contextul azilului și al primirii – standarde operaționale și indicatori operaționali), mai 2024].

Responsabilii cu primirea trebuie să cunoască și să fie capabili să identifice nevoile speciale și vulnerabilitățile și să ia măsurile necesare, inclusiv în cazul solicitanților LGBTIQ. Personalul nespecializat poate, de asemenea, să detecteze nevoi speciale și vulnerabilități, astfel încât este recomandabil ca acesta să dețină unele cunoștințe de bază (de exemplu, prin instruire relevantă, îndrumare) privind identificarea nevoilor speciale și a vulnerabilităților, inclusiv cele ale solicitanților cu SOGIESC diverse (vezi și tabelul 6. „[Resurse umane și cunoștințe](#)”).

Identificarea inițială și înregistrarea nevoilor speciale ar trebui să aibă loc cât mai curând posibil, de preferat în primele câteva zile de la intrarea persoanei în centrul de cazare sau de sosire ⁽⁹⁹⁾. Este important de reținut că **identificarea nu este o sarcină unică**, ce are loc doar în etapa inițială a primirii. Dimpotrivă, **este un exercițiu continuu și în desfășurare, deoarece vulnerabilitățile și nevoile speciale pot apărea sau deveni evidente ulterior**. Responsabilii cu primirea ar trebui să monitorizeze constant starea solicitanților pe tot parcursul procesului de primire și să fie capabili să observe și să identifice vulnerabilități sau nevoi speciale care nu existau sau nu erau vizibile anterior.

Secțiunea următoare examinează în detaliu diferitele elemente care trebuie luate în considerare în procesul de identificare a solicitanților care pot fi în situație de vulnerabilitate și/sau pot avea nevoi speciale de primire din cauza caracteristicilor SOGIESC. Aceasta oferă câteva recomandări practice pe care responsabilii cu primirea le pot urma pentru a facilita autoidentificarea.

3.1.1. Autoidentificarea

În această secțiune, conceptul de autoidentificare ⁽¹⁰⁰⁾ în legătură cu SOGIESC se referă la un act de dezvăluire voluntară a propriilor caracteristici SOGIESC în fața responsabililor cu primirea sau a altor furnizori de servicii. Autoidentificarea poate avea loc la sosire sau oricând pe parcursul șederii solicitantului în centru. Poate avea loc în timpul procesului de înregistrare și de identificare, în cadrul evaluării vulnerabilităților, în cadrul consultațiilor de sănătate fizică sau psihică, în timpul screeningului medical ⁽¹⁰¹⁾ sau în timp ce solicitantul primește sprijin sau informații.

⁽⁹⁹⁾ Procesul de identificare a nevoilor speciale și a vulnerabilităților nu trebuie confundat cu screeningul efectuat de obicei de personalul medical la scurt timp după intrarea unui solicitant în sistemul de primire sau în etapa inițială a sosirii în țara gazdă. Aceste două proceduri pot avea loc în același timp și/sau pot fi desfășurate de același personal din sistemul de primire (de exemplu, personalul medical); totuși, identificarea și evaluarea nevoilor speciale și a vulnerabilităților merg dincolo de screeningul medical. Procedurile includ mult mai mulți indicatori, semne și dovezi legate de situația unei persoane, așa cum este prezentat în această secțiune. De asemenea, identificarea nu trebuie confundată cu preidentificarea (sau screeningul vulnerabilității), folosită adesea în situații de urgență, unde poate exista o lipsă de capacitate, de timp sau de mecanisme adecvate de intervenție și referire. Preidentificarea însă nu poate fi considerată o etapă suficientă sau de sine stătătoare pentru a determina situații de vulnerabilitate și trebuie urmată de o identificare și evaluare completă.

⁽¹⁰⁰⁾ Numită adesea și „autodezvăluire”.

⁽¹⁰¹⁾ Termenul „screening medical” se referă la acțiunile de „triare”, „screening medical” și „examinări detaliate” efectuate de personalul medical din sistemul de primire.

În cazul solicitanților LGBTIQ, **autoidentificarea este singurul mijloc adecvat și bazat pe drepturi pentru identificare**. Dacă o persoană nu dezvăluie informații legate de propriile caracteristici SOGIESC, responsabilii cu primirea trebuie să se abțină de la identificarea și înregistrarea acestora ca solicitant LGBTIQ, deoarece acest lucru ar putea avea consecințe negative puternice pentru persoana respectivă. Astfel de consecințe pot include traume sau retraumatizare, autoizolare și pierderea încrederii în autorități/responsabilii cu primirea.

În majoritatea cazurilor, persoanele LGBTIQ nu își dezvăluie caracteristicile SOGIESC față de autorități imediat după sosirea în țara de azil. Există multiple motive posibile pentru aceasta, printre care: neconștientizarea completă a propriilor caracteristici SOGIESC în momentul sosirii, frica de rușine, stigmatizare sau hărțuire din partea familiei sau a altor membri ai propriei comunități sau ai comunității gazdă, precum și sentimente de jenă sau homo/bi/trans/intersexfobie internalizată. Acestea sunt doar câteva motive orientative pentru care trebuie să fie adoptate măsuri și acțiuni corespunzătoare pentru a facilita și a încuraja autoidentificarea ⁽¹⁰²⁾, precum și să fie instituite garanții corespunzătoare care să le permită solicitanților LGBTIQ să-și dezvăluie caracteristicile SOGIESC în siguranță și să primească serviciile sau sprijinul necesar.

De asemenea, copiii și tinerii LGBTIQ pot fi reticenți în a-și dezvălui caracteristicile SOGIESC în prezența familiei. Este important să vă asigurați că nevoile acestor copii sunt identificate în mod adecvat și în siguranță, prin colaborare și consultare cu personalul specializat în lucrul cu copii, inclusiv prin posibilitatea de a desfășura procedurile de identificare separat pentru fiecare membru al familiei.

Facilitarea autoidentificării

După cum este descris în capitolul 2, [„Reducerea riscurilor pentru solicitanții LGBTIQ în sistemul de primire”](#), solicitanții de protecție internațională, și în special solicitanții LGBTIQ, se confruntă cu diverse provocări în sistemul de primire, atât la nivel colectiv, cât și individual, care le pot afecta grav exercitarea drepturilor și accesul la condițiile de primire adecvate pentru solicitanții cu nevoi speciale. Această secțiune evidențiază provocările și obstacolele comune în calea autoidentificării și oferă recomandări privind modul în care pot fi înlăturate. Provocările și obstacolele sunt grupate tematic, fiind urmate imediat de recomandările corespunzătoare.

⁽¹⁰²⁾ Pentru mai multe informații despre adoptarea unor măsuri care promovează autoidentificarea, consultați EUAA, [Ghid practic pentru solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – elemente transversale](#), noiembrie 2024, capitolul 3. „Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure” și tabelul din secțiunea [„Facilitarea autoidentificării”](#) a acestui ghid.

Tabel. Facilitarea autoidentificării: provocări, obstacole și recomandări

1a. Provocări și obstacole: violență și izolare

Teama de expunere la discriminare, abuz și violență

Pe parcursul călătoriei de migrație și după sosirea în țara de azil, persoanele cu SOGIESC diverse continuă să se confrunte adesea cu discriminare sau chiar să fie supuse violenței și exploataării. Atunci când astfel de acte sunt comise de personalul din sistemul de primire sau de alți furnizori de servicii, autoidentificarea devine și mai dificilă, din cauza temerii și a lipsei de încredere în autorități.

Stigmatizare, izolare și marginalizare

În multe cazuri, solicitanții LGBTIQ nu sunt în măsură sau sunt reticenți să apeleze la alți solicitanți sau la personal din teama de stigmatizare, hărțuire sau marginalizare. Aceste temeri sunt și mai puternice când persoanele cu SOGIESC diverse călătoresc împreună cu familiile sau cu persoane aflate în întreținerea lor. Partenerii de același sex și copiii pot fi în mod special vizibili și, prin urmare, mai expuși stigmatizării, discriminării și vătămării.

1b. Recomandări

Cazări sigure și spații sigure pentru persoanele LGBTIQ

Este important să se asigure opțiuni de cazare sigure pentru solicitanții LGBTIQ (vezi și caseta „[Cazarea – considerații specifice SOGIESC](#)”). Luați măsuri pentru a oferi securitate în diferitele spații comune din cadrul centrului de cazare (de exemplu, grupuri sanitare, puncte de distribuție, centre de informare). Asigurați-vă că există spații confidențiale, în special săli de consiliere, și că este oferit sprijin adecvat, fie direct, fie prin referirea către furnizori de servicii competenți. Creați condiții în care solicitanții să se simtă în siguranță atunci când doresc să dezvăluie informații sensibile. Promovați diversitatea și incluziunea (prin afișarea de steaguri curcubeu, insigne, logouri, postere etc.), contribuind astfel pozitiv la crearea unui sentiment general de acceptare și respect (pentru mai multe informații și îndrumări privind crearea de spații sigure, consultați [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), secțiunea 3.1. „Crearea spațiilor sigure” și caseta „[Sfaturi practice pentru crearea de spații sigure pentru persoanele LGBTIQ în sistemul de primire](#)”).

Comunicarea favorabilă incluziunii și sensibilă la dimensiunea de gen

Folosiți un limbaj favorabil incluziunii în toate interacțiunile cu solicitanții, atât la nivel colectiv, cât și individual; aceste interacțiuni pot include, de exemplu, formulare de înregistrare, materiale informative și de comunicare, sesiuni individuale cu solicitanții, indiferent de caracteristicile lor SOGIESC. Exprimați-vă în permanență în mod afirmativ și încurajator, pentru a susține căutarea sprijinului de către solicitanții aflați în situații de risc sau pentru a facilita divulgarea informațiilor în mod confidențial. Întrebați întotdeauna solicitanții, în întâlniri individuale, care este genul sau pronumele preferat și evitați folosirea greșită a pronumelor (pentru mai multe informații despre comunicarea favorabilă incluziunii, consultați [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), secțiunea 3.2. „Comunicarea și limbajul favorabile incluziunii”).

2a. Provocări și obstacole: proceduri

Lipsa unor proceduri adecvate

Atunci când discuțiile dintre solicitanți și responsabilii cu primirea au loc în spații comune, nu se poate garanta confidențialitatea, iar mediul nu este sigur pentru ca persoanele cu SOGIESC diverse să se simtă încurajate să-și dezvăluie caracteristicile, dacă doresc să o facă. De asemenea, lipsa de informații cu privire la modul în care o dezvăluire ar putea fi tratată și lipsa de proceduri clare și transparente privind gestionarea vulnerabilităților (identificare, evaluare și intervenție) pot reprezenta obstacole în calea autoidentificării.

2b. Recomandări

Instituirea de mecanisme pentru gestionarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale

Elaborarea și utilizarea de mecanisme standardizate (de exemplu, protocoale, fluxuri de lucru, proceduri operaționale standard, ghiduri) pentru gestionarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale este esențială pentru facilitarea autoidentificării și pentru adoptarea măsurilor necesare în vederea satisfacerii nevoilor identificate. Solicitanții trebuie să știe că astfel de mecanisme există, deoarece se vor simți mai în siguranță și mai încrezători să se autoidentifice dacă știu că nevoile lor vor fi recunoscute și tratate în mod corespunzător și în siguranță. Responsabilii cu primirea trebuie, la rândul lor, să cunoască aceste mecanisme, precum și rolurile și sarcinile anticipate exacte care le revin în cadrul acestora.

Punct(e) de contact dedicat(e) pentru solicitanții LGBTIQ

În cadrul centrelor de cazare poate (pot) fi desemnată (desemnate) o persoană (persoane) de contact dedicată (dedicate) pentru solicitanții LGBTIQ, din rândul personalului. Acești angajați specializați acționează ca persoane de referință (de exemplu, funcționari de prim contact) atât pentru solicitanții LGBTIQ, cât și pentru alți membri ai personalului care ar putea avea nevoie de informații suplimentare cu privire la aspecte legate de SOGIESC. Solicitanții trebuie să fie informați despre existența acestor puncte de contact.

Proceduri sigure pentru copiii LGBTIQ

Pentru a evita o eventuală expunere involuntară a caracteristicilor SOGIESC ale copiilor LGBTIQ în fața membrilor familiei, se poate lua în considerare desfășurarea de proceduri de identificare separate, când este posibil, în funcție de practicile naționale și de normele aplicabile. Aceste proceduri pot fi desfășurate cu implicarea sau în consultare cu personal specializat în protecția copilului, având în vedere interesul superior al copilului și dorințele acestuia.

3a. Provocări și obstacole: informare și sensibilizare

Lipsa de informații privind drepturile și beneficiile disponibile

Solicitanții ar putea să nu aibă acces în siguranță și în timp util la informații corecte privind drepturile și beneficiile persoanelor LGBTIQ în țara gazdă, precum și cu privire la serviciile disponibile și la modul în care pot fi accesate acestea. De asemenea, ar putea să nu fie informați cu privire la modalitățile și momentele în care pot raporta incidente de violență, precum și cu privire la posibilitatea victimelor de a solicita și de a primi sprijin.

3b. Recomandări

Acces la informații, inclusiv modalități de raportare a incidentelor și solicitare de sprijin

Puteți afișa informații utile (de exemplu, adrese, date de contact, linii telefonice) ale furnizorilor de servicii naționali sau locali, inclusiv a celor care oferă îngrijire medicală, sprijin pentru sănătate psihică și sprijin psihosocial, asistență pentru victimele VBG, asistență judiciară, precum și ale organizațiilor LGBTIQ. Asigurați-vă că materialele informative sunt disponibile în mai multe locuri din centrul de cazare, cum ar fi: panouri informative, cabinete medicale, birouri de consiliere și birouri administrative.

Se pot folosi și alte canale de comunicare, de exemplu rețelele sociale, SMS-ul etc., în funcție de contextul și de practica aplicabilă. Este esențial ca metodele de diseminare a informațiilor să nu contribuie la stigmatizarea sau expunerea (*outing*) caracteristicilor SOGIESC ale anumitor solicitanți sau grupuri. De asemenea, puteți afișa informații despre mecanismele de raportare existente, oferind indicații clare privind modul în care poate fi raportată violența în siguranță și cum se poate solicita sprijinul necesar (vezi și tabelul 4 „[Furnizarea de informații](#)” și [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), secțiunile 5.1. „Tipul de informații” și 5.2. „Cum trebuie prezentate informațiile”).

4a. Provocări și obstacole: capacitatea personalului

Capacitate și cunoștințe limitate ale personalului și ale furnizorilor de servicii

Responsabilii cu primirea, în special cei implicați în gestionarea vulnerabilităților, nu sunt întotdeauna conștienți de nevoile specifice și de particularitățile solicitanților LGBTIQ, inclusiv în ceea ce privește utilizarea unei terminologii respectuoase și adoptarea unei atitudini adecvate în interacțiunea cu aceștia.

Este posibil ca solicitanții să nu fie în măsură sau să fie reticenți să discute cu personalul despre situația lor din cauza unor experiențe negative din trecut sau pentru că percep autoritățile și alți furnizori de servicii ca fiind lipsiți de experiență sau de înțelegere față de nevoile și provocările specifice persoanelor LGBTIQ.

4b. Recomandări

Consolidarea capacităților și adoptarea unei atitudini respectuoase

Persoanele care lucrează direct cu solicitanți în centrele de cazare ⁽¹⁰³⁾ pot beneficia de activități de dezvoltare a capacităților, cum ar fi cursuri de formare, îndrumare, învățare autonomă etc. pe tema SOGIESC, inclusiv despre dimensiunea SOGIESC în contextul azilului.

Dezvoltarea capacităților se poate realiza la mai multe niveluri: de la furnizarea de cunoștințe generale și abilități de bază pentru întregul personal din sistemul de primire, până la formare avansată a responsabililor cu primirea care lucrează direct cu solicitanții. Este deosebit de relevantă pentru persoanele desemnate ca puncte de contact/persoane de referință pe tema SOGIESC și pentru persoanele responsabile de identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile speciale, precum și pentru gestionarea cazurilor individuale.

Pentru mai multe informații despre formare, consultați [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), secțiunea 5.3. „Consolidarea capacităților personalului în ceea ce privește SOGIESC”.

⁽¹⁰³⁾ Aceste persoane pot include funcționari publici, manageri, personal medical, personal de securitate, contractanți, voluntari, personalul OSC-urilor, care pot beneficia de astfel de activități.

3.1.2. Alte informații relevante pentru identificare

Deși autoidentificarea este metoda preferată atunci când se lucrează cu solicitanți cu SOGIESC diverse, existența unor eventuale vulnerabilități și nevoi speciale poate fi evidențiată și prin alte mijloace.

În primul rând, un solicitant ar fi putut fi identificat anterior sau îndrumat de alt membru al personalului sau – mai probabil – de altă autoritate sau actor (de exemplu, autoritatea decizională, OSC-urile). Actorii cărora solicitanții LGBTIQ le-au dezvăluit deja informații legate de nevoile lor speciale pot redirecționa acești solicitanți către autoritățile de primire sau pot împărtăși informațiile respective cu acestea, cu condiția să fi primit consimțământul în cunoștință de cauză al solicitantului. Alternativ, informațiile privind nevoile speciale pot reieși dintr-un raport medical sau psihosocial realizat de un profesionist relevant (un lucrător social, un psiholog, un medic etc.) care a asistat sau a examinat solicitantul în trecut ⁽¹⁰⁴⁾. Documentele medicale pot fi deosebit de relevante pentru persoanele intersexuale și trans (de exemplu, îngrijire de afirmare a genului în curs sau finalizată ori alte tipuri de servicii medicale specifice trans/intersexuale).

De asemenea, având în vedere că aspectul fizic și comportamentul pot fi interpretate greșit din cauza prejudecăților și a stereotipurilor, observarea atentă este o componentă esențială a activității responsabilului cu primirea, în special în ceea ce privește elemente vizibile precum rănilor și leziunile, dar și semne de autoizolare sau retragere față de ceilalți ori față de activități. Responsabilii cu primirea ar trebui să discute întotdeauna cu solicitantul despre elementele observate care pot indica preocupări legate de siguranța și bunăstarea acestuia.

Este important de menționat că, în calitate de membru al personalului de primire, este posibil să primiți frecvent informații (de exemplu, declarații) despre caracteristicile SOGIESC ale unor persoane din partea altora (mărturii din partea familiei, a altor solicitanți, a partenerilor). Totuși, trebuie să manifestați prudență și să nu vă bazați exclusiv pe informațiile furnizate de alte persoane, ci să oferiți întotdeauna timp și spațiu pentru autoidentificare, pentru a nu cauza prejudicii persoanei respective.

3.1.3. Indicatori relevanți pentru SOGIESC în ceea ce privește nevoile speciale și vulnerabilitatea

După cum s-a menționat anterior, nu toți solicitanții LGBTIQ se află într-o situație de vulnerabilitate sau au nevoi speciale. Cu toate acestea, responsabilii cu primirea trebuie să fie capabili să recunoască indicatorii – manifestări exterioare ale unor elemente, caracteristici sau factori care pot determina nevoile speciale ale unei persoane – pentru a răspunde corespunzător și a aborda aceste nevoi speciale de primire.

Indicatorii pot fi manifestați prin comportamente, atitudini, dispoziție sau declarații în timpul interacțiunilor dintre un membru al personalului și un solicitant. De asemenea, aceștia pot fi incluși în rapoarte sau alte documente emise de autorități sau alți profesioniști.

⁽¹⁰⁴⁾ În plus față de posibilitatea ca solicitantul să dețină astfel de documente și să le prezinte sau să le arate voluntar responsabilului cu primirea, este probabil ca aceste documente să fie transmise direct acestuia de către alți furnizori de servicii, cum ar fi cei din domeniul sănătății fizice și psihice, de obicei ca parte a unui proces de referire.

Indicatorii trebuie identificați, înregistrați și evaluați de la caz la caz, ținând cont de întreaga situație și de modul în care se prezintă persoana. Cu alte cuvinte, un singur indicator izolat nu este, de obicei, suficient pentru a determina o nevoie specială sau o vulnerabilitate, ci trebuie analizat împreună cu alți indicatori și alte elemente, inclusiv cu reziliența, punctele forte și capacitățile persoanei ⁽¹⁰⁵⁾.

De reținut că lista din tabelul de mai jos cu indicatori ai nevoilor speciale ale solicitanților LGBTIQ este generală. Lista se aplică diferitelor grupuri de persoane susceptibile de a avea nevoi speciale de primire și își propune să acopere unii dintre cei mai frecvenți indicatori întâlniți în cazul solicitanților LGBTIQ. De asemenea, este important de reținut că, în cazul solicitanților LGBTIQ, identificarea indicatorilor este adesea dificilă din cauza fricii de a fi expuși, a lipsei de încredere sau din cauza traumei și a izolării.

Indicatori ai nevoilor speciale și ai vulnerabilităților relevanți pentru SOGIESC diverse

Indicatori fizici

Deficiențele fizice includ, dar nu se limitează la următoarele:

- boli cronice;
- osteoporoză și osteopenie la o vârstă foarte fragedă după îndepărtarea țesutului gonadal (în cazul persoanelor intersexuale);
- probleme legate de SRH;
- leziuni de natură sexuală;
- semne de tortură și răni fizice;
- cicatrici.

Indicatori psihosociali

Aspect fizic și comportament:

- alterarea semnificativă a apetitului și/sau o vizibilă scădere/creștere în greutate;
- adoptarea unui comportament de mare risc;
- tendințe de autovătămare;
- nevoi medicale legate de tratamente anterioare de afirmare a genului (de exemplu, operații chirurgicale) pentru solicitanții trans, intersexuali și non-conformi din punctul de vedere al genului;
- sindrom de sevraj fizic/psihologic.

⁽¹⁰⁵⁾ Afirmarea punctelor forte și a rezilienței unei persoane o ajută să facă față situațiilor de eventuală vulnerabilitate. În pofida unor circumstanțe extrem de dificile uneori, oamenii au abilități de adaptare, ingeniozitate, autonomie și pot aduce contribuții pozitive în societate. Persoanele dispun atât de resurse interioare, cât și de resurse provenite din conexiunile lor culturale și sociale: familie, rețele personale și legături comunitare. Deși vulnerabilitatea și reziliența pot fluctua în timp, afirmarea și consolidarea punctelor forte ale unei persoane sau ale unei familii le permit acestora să dețină un mai mare control asupra propriei vieți și asupra mediului în care trăiesc.

Atitudine și dispoziție:

- dispoziție schimbătoare (schimbări rapide sau radicale ale stării de spirit);
- apatie;
- gânduri de moarte și ideea suicidară și/sau tentative de suicid;
- tulburări de somn;
- semne de suferință constantă.

Imagine de sine:

- sentimente de vinovăție și rușine;
- sentimente de ură față de sine.

Relația cu ceilalți:

- izolare față de ceilalți și retragere;
- evitarea persoanelor din același mediu cultural, același grup etnic/religios sau din aceeași țară de origine;
- evitarea interacțiunilor cu persoane de același sex;
- disfuncții și probleme familiale.

Indicatori de mediu**Tratamentul din partea altor persoane:**

- hărțuirea solicitantului;
- evitarea de către membrii din același mediu cultural, același grup etnic/religios sau din aceeași țară de origine;
- izolare sau respingere din partea familiei sau a altor grupuri apropiate;
- comportamente nepotrivite (de exemplu, homo/bi/trans/intersexfobe) din partea responsabililor cu primirea sau a furnizorilor de servicii.

Indicatori suplimentari pentru persoanele supuse unor forme grave de violență:

- MGF și MGI;
- tulburări psihice diagnosticate, de exemplu, TSPT, tulburare acută de stres, anxietate, depersonalizare, depresie;
- hipervigilență, frică și pierderea sentimentului de siguranță, fobii, amorțeală emoțională etc.;
- retrăirea unor evenimente traumatizante;
- sarcină nedorită.

Indicatori suplimentari relevanți pentru copii și tineri:

- *bullying* asupra copilului/tânărului;
- lipsa acceptării de către colegi;
- abandonul școlar sau evitarea școlii (în țara de origine sau în țara gazdă), performanță școlară slabă;
- respingere din partea familiei, instabilitate locativă, lipsa adăpostului;
- supunerea la „terapie de conversie”.

Idei de reținut: identificarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale

- Evitați să convingeți sau să forțați o persoană să-și dezvăluie caracteristicile SOGIESC.
- Nu puneți întrebări intruzive și nu încercați să investigați caracteristicile SOGIESC ale unei persoane.
- Optați pentru întrebări deschise (de exemplu, care încep cu „de ce”, „cum”, „ce”, „povestește-mi despre”) în locul celor închise.
- Fiți conștienți de propriile prejudecăți și stereotipuri și nu presupuneți că o persoană, pe baza aspectului fizic sau a comportamentului său, are o anumită identitate de gen sau orientare sexuală.
- Informați-vă cu privire la datele relevante privind țara de origine a solicitantului, de exemplu, pentru a înțelege dacă provine dintr-o țară în care homo/bi/trans/intersexfobia este răspândită sau unde una sau mai multe dintre identitățile sale sunt incriminate.
- Nu întrebați alți rezidenți sau membri ai familiei despre caracteristicile SOGIESC ale cuiva; nu vă bazați pe aceste informații dacă vă sunt oferite (vezi și secțiunea [3.1.2. „Alte informații relevante pentru identificare”](#)).
- Alocați suficient timp atunci când interacționați cu solicitanții, mai ales în scopul identificării nevoilor speciale; fiți răbdători, nu grăbiți și nu întrerupeți sesiunea; ascultați activ și oferiți toată atenția dumneavoastră solicitantului.
- Informați solicitantul cu privire la principiile de confidențialitate și respectarea vieții private, precum și despre eventualele excepții (de exemplu, obligația legală de raportare conform legislației naționale); asigurați-vă că aceste principii sunt respectate în practică și că sunt implementate măsuri de siguranță corespunzătoare, de exemplu utilizarea unor spații private pentru discuții individuale și păstrarea în siguranță a documentelor și a dosarelor.

Sfaturi practice pentru crearea de spații sigure pentru persoanele LGBTIQ în sistemul de primire

- Elaborați și folosiți materiale vizuale prietenoase cu SOGIESC (de exemplu, afișe, videoclipuri, autocolante sau insigne cu mesajul „Ești în siguranță aici”), care comunică faptul că centrul de cazare este un spațiu sigur.
- Evitați să folosiți un limbaj heteronormativ sau cismnormativ în interacțiunile cu solicitanții. De exemplu, în loc să folosiți termeni ca „iubit/iubită” sau „soț/soție”, optați pentru termeni neutri precum „partener(ă)” sau „persoană dragă”.
- Manifestați compasiune și sensibilitate în interacțiunea cu solicitanții LGBTIQ, mai ales pe durata autoidentificării sau imediat după aceea.
- Aveți grijă să folosiți termenii și pronumele corecte în interacțiunea cu aceștia (pentru mai multe informații, consultați [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), secțiunea 3.2. „Comunicarea și limbajul favorabile incluziunii”, precum și [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – nota de informare](#), capitolul 1. „Termeni și concepte SOGIESC”).
- Corectați limbajul problematic folosit de personal sau de alți solicitanți, cu condiția ca acest lucru să se poată face în condiții de siguranță (de exemplu, acest lucru nu ar fi posibil dacă este prezent un solicitant LGBTIQ sau cineva care ar putea fi LGBTIQ).
- Asigurați-vă că comportamentele și violențele homo/trans/bi/intersexfobe nu sunt tolerate; de exemplu, în regulile interne ale centrului de cazare puteți include dispoziția: „Intimidarea verbală sau fizică, violența sexuală sau bazată pe gen, agresiunile sau violența fizică sunt interzise, la fel ca orice comportament sau limbaj rasist ori discriminatoriu la adresa persoanelor sau a grupurilor”. Regulile trebuie explicate tuturor rezidenților și, în mod ideal, aceștia trebuie să semneze că le-au luat la cunoștință.

Pentru informații suplimentare și sfaturi practice despre crearea de spații sigure, consultați [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), secțiunea 3.1. „Crearea spațiilor sigure”.

Instrumente și materiale EUAA conexe

- **EUAA, IPSN, 2016.**

Pentru a sprijini statele membre în identificarea și evaluarea nevoilor speciale în ceea ce privește garanțiile procedurale și de primire, EUAA a elaborat un instrument interactiv online, accesibil publicului în mai multe limbi ale UE. Instrumentul de identificare a persoanelor cu nevoi speciale este un instrument practic și intuitiv menit să sprijine identificarea promptă și continuă a nevoilor individuale speciale, fără a necesita cunoștințe specializate.

Instrumentul se bazează pe prezentarea unor indicii asociate diferitelor categorii de persoane cu eventuale nevoi speciale. Printre acestea se regăsesc persoanele LGBTIQ și persoanele cu nevoi speciale legate de gen. La selectarea unei categorii se afișează informații suplimentare privind evaluarea dacă solicitantul are nevoile speciale asociate și se generează o listă de verificare și scurte recomandări privind măsurile de sprijin relevante. Sprijinul în materie de primire reprezintă unul dintre aspectele dezvoltate în instrumentul IPSN. Se recomandă ca o bună practică integrarea instrumentului IPSN într-un mecanism național care să fie în conformitate cu standardele din prezenta secțiune.

- Un pachet de materiale informative (un afiș și o broșură) este disponibil pe portalul [Let's Speak Asylum](#) (Să vorbim despre azil) al EUAA, menit să sprijine autoidentificarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale:
  - [Poster on self-identification of vulnerabilities and special needs](#) (Afiș privind autoidentificarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale), însoțit de un ghid intitulat [How to use the poster](#) (Cum se folosește afișul).
  - Broșura pentru sprijinirea autoidentificării vulnerabilităților și nevoilor speciale intitulată [Sunteți sau cunoașteți pe cineva în una sau mai multe dintre aceste situații?](#), însoțită de un ghid intitulat [Cum puteți folosi broșura?](#).

În timp ce afișul poate fi expus în spațiile comune, se recomandă cu tărie ca broșura să fie folosită doar în contextul unei sesiuni de informare, conform explicațiilor din ghidul aferent.

3.2. Evaluarea nevoilor speciale și a vulnerabilităților

Evaluarea vulnerabilității este:

examinarea specifică a unui solicitant de protecție internațională în scopul identificării oricărei nevoi de condiții speciale de primire și/sau garanții procedurale, precum și direcționarea acestuia către autoritățile competente pentru acordarea sprijinului adecvat ⁽¹⁰⁶⁾.

Cu alte cuvinte, evaluarea este procesul formal de analiză a unei vulnerabilități identificate și de stabilire a unui răspuns adecvat pentru a răspunde nevoilor, a mări capacitățile persoanei sau a reduce riscurile care ar putea expune persoana la pericole sau i-ar putea pune în pericol bunăstarea în orice mod.

Ca și în cazul identificării, țările UE+ ar trebui să aplice o procedură standardizată ⁽¹⁰⁷⁾ pentru evaluarea nevoilor speciale și a vulnerabilităților, care să includă considerații specifice pentru solicitanții LGBTIQ. Astfel de proceduri standardizate trebuie să menționeze: desemnarea responsabililor cu primirea care se ocupă de evaluare, instrucțiuni privind pașii exacți care trebuie urmați, îndrumări privind monitorizarea și modalitățile adecvate de partajare a informațiilor cu alți furnizori de servicii sau părți interesate.

⁽¹⁰⁶⁾ Terminologie oficială EUAA: *Interactive Terminology for Europe, Vulnerability assessment* (Terminologia interactivă pentru Europa, „Evaluarea vulnerabilității”) (<https://iate.europa.eu/entry/result/3620636/en>).

⁽¹⁰⁷⁾ Articolul 25 din DCP (2024) oferă statelor membre o marjă largă de apreciere în ceea ce privește modul de implementare a obligației de a efectua evaluarea. Articolul 22 alineatul (2) din DCP (reformată) și articolul 25 alineatul (3) din DCP (2024) subliniază că aceasta nu trebuie să ia forma unei proceduri administrative.

Spre deosebire de identificare, evaluarea vulnerabilității este o procedură formală și standardizată, realizată **doar de către personal specializat**, precum lucrători sociali, psihologi sau alți profesioniști specializați și instruiți corespunzător ⁽¹⁰⁸⁾. DCP (2024) ⁽¹⁰⁹⁾ prevede că o evaluare inițială trebuie efectuată cât mai devreme posibil după depunerea cererii de protecție internațională. Această evaluare trebuie finalizată în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii ⁽¹¹⁰⁾, iar nevoile speciale de primire identificate trebuie abordate cât mai curând posibil.

Evaluarea este un proces continuu în cadrul sistemului de primire și nu un exercițiu singular; responsabilii cu primirea trebuie să monitorizeze permanent situația solicitanților pe toată durata șederii acestora, indiferent dacă au fost sau nu identificați/evaluați anterior ca având nevoi speciale și vulnerabilități, și să fie pregătiți să identifice indicatori și să evalueze vulnerabilități existente sau apărute recent ⁽¹¹¹⁾.

Evaluarea vulnerabilității din perspectiva SOGIESC

Nevoile speciale sunt uneori identificate pe baza unor evaluări standardizate, care se concentrează pe caracteristici personale evidente sau vizibile, de exemplu vârsta sau condiția fizică. Astfel, nevoi speciale foarte diferite sunt uneori tratate într-un mod uniform, prin soluții universale. Ca urmare, nevoile mai complexe pot fi trecute cu vederea. Evaluarea nevoilor specifice ale solicitanților cu SOGIESC diverse necesită luarea în considerare atât a gamei complete de identități și caracteristici individuale ale acestora, cât și a riscurilor cu care se confruntă în mod obișnuit. Integrarea considerațiilor specifice SOGIESC în procesul de evaluare este de importanță vitală și trebuie să se reflecte atât în atitudinea și metodologia evaluatorului (responsabilul cu primirea care realizează evaluarea), cât și în instrumentele și procedurile de lucru utilizate în scopul evaluării.

Tabelul de mai jos prezintă exemple de elemente relevante pentru SOGIESC, care trebuie luate în considerare pe tot parcursul procesului de evaluare, grupate pe teme care sunt analizate în mod obișnuit în cadrul acestei proceduri.

⁽¹⁰⁸⁾ Articolul 25 alineatul (2) litera (a) din DCP (2024).

⁽¹⁰⁹⁾ Articolul 25 alineatul (1) din DCP (2024).

⁽¹¹⁰⁾ Sau, dacă este integrată în evaluarea menționată la articolul 20 din [Regulamentul \(UE\) 2024/1348](http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a unei proceduri comune în materie de protecție internațională în Uniune și de abrogare a Directivei 2013/32/UE, în termenul prevăzut de acest regulament. (JO L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

⁽¹¹¹⁾ Articolul 25 alineatul (1) punctul 6 din DCP (2024).

Tabel. Considerații relevante pentru SOGIESC în cadrul evaluării

Teme de evaluare	Considerații relevante pentru SOGIESC
Date cu caracter personal și situația familială	- Trebuie luate în considerare și utilizate genul și pronumele preferate de solicitant. - În cazul solicitanților LGBTIQ, situația familială include: soțul/soția sau partenerul/partenera de același sex, aflat(ă) într-o relație stabilă ⁽¹¹²⁾ cu solicitantul, copiii acestora, alte persoane aflate în întreținerea solicitantului (de exemplu, părinți vârstnici). - Pentru copiii LGBTIQ, referința la situația familială include părinții și familia de bază; pentru copiii separați, poate fi vorba despre alt adult responsabil de copilul respectiv (de exemplu, o rudă).
Indicatori ai nevoilor speciale și ai vulnerabilității	- Posibile incidente de violență și abuz. - Sentimentul de siguranță al persoanei în cadrul centrului de cazare și în comunitatea gazdă. Vezi și caseta „Indicatori ai nevoilor speciale și ai vulnerabilităților relevanți pentru SOGIESC diverse”
(Auto)identificare anterioară și alte informații (rapoarte, documente etc.)	Vezi secțiunea 3.1.2. „Alte informații relevante pentru identificare”
Puncte forte, reziliență și capacități	Include existența unor rețele de protecție/comunități/membri ai familiei, precum și abilități personale, talente, capacități și mecanisme de adaptare (de exemplu, convingeri religioase, hobby-uri, afilieri).
Accesul la alimente și articole nealimentare de bază ⁽¹¹³⁾	- Solicitantul trebuie să aibă acces la articole vestimentare conforme cu dorințele și preferințele sale, indiferent de sexul sau genul acestuia. - Materialele și produsele de igienă trebuie puse la dispoziție în funcție de nevoile reale ale solicitantului (aspect deosebit de important pentru persoanele intersexuale și trans). - Solicitantul trebuie să aibă acces la hrană adaptată nevoilor sau afecțiunilor sale specifice, în special în cazul celor care urmează tratamente sau medicație specifică (aspect deosebit de important pentru persoanele intersexuale, non-binare și trans).

⁽¹¹²⁾ Conform definiției oferite la articolul 2 alineatul (3) litera (a) din DCP (2024), care menționează „soțul/soția solicitantului sau partenerul său/partenera sa necăsătorit(ă) cu care se află într-o relație stabilă, în cazul în care legislația sau practica în vigoare în statul membru în cauză tratează cuplurile necăsătorite în mod echivalent cu cele căsătorite.”

⁽¹¹³⁾ Furnizarea articolelor nealimentare de bază trebuie să ia întotdeauna în considerare situația familială a solicitantului. Tipul și cantitatea acestor articole nealimentare trebuie să reflecte nevoile personale ale solicitantului în cauză (de exemplu, bărbații trans, persoanele non-binare sau intersexuale pot avea nevoie de produse de igienă menstruală).

Teme de evaluare	Considerații relevante pentru SOGIESC
Statut educațional și profesional	• Copiii LGBTIQ trebuie să aibă acces egal la educație, într-un mediu în care să se simtă protejați de hărțuire, violență și alte forme de abuz sau discriminare. • Solicitanții adulți LGBTIQ trebuie să aibă acces egal la muncă și angajare, precum și la formare profesională, la fel ca toți ceilalți solicitanți, fără a fi hărțuiți sau discriminați.
Cazare și siguranță	• Solicitantul și familia sa trebuie să se simtă în siguranță în locul de cazare, iar dorințele lor trebuie luate în considerare în momentul alocării sau realocării (de exemplu, în cazul unui transfer). • Solicitantul și familia sa nu trebuie excluși sau marginalizați de comunitatea de migranți și/sau de comunitatea gazdă și trebuie să aibă acces facil la servicii (pentru mai multe informații, vezi caseta „Cazarea – considerații specifice SOGIESC”).

Teme de evaluare	Considerații relevante pentru SOGIESC
Sănătate fizică și psihică/sprijin psihosocial	• Cele mai frecvente probleme includ complicații grave de sănătate legate de tratamentele de afirmare a genului (de exemplu, operații chirurgicale), implicațiile MGF sau MGI, problemele endocrinologice, ITS, inclusiv HIV, afecțiunile de sănătate psihică de exemplu anxietate, TSPT, ideea suicidară și depresie (vezi și secțiunea 2.1.2. „Riscuri pentru sănătatea fizică și psihică”). • În cazul victimelor torturii, poate fi necesar accesul la servicii de reabilitare, inclusiv servicii de sănătate psihică și sprijin psihosocial. • În cazul incidentelor de VBG, în special dacă au avut loc în ultimele trei zile, solicitantul ar putea avea nevoie de servicii medicale urgente, precum profilaxia post-expunere pentru infecția cu HIV, evaluarea altor ITS și îngrijire preventivă, îngrijire contraceptivă, strângerea de probe medico-legale, stabilizare/tratament medical pentru leziuni sau dureri acute ⁽¹¹⁴⁾. • Pentru persoanele LBIQ și bărbații trans, aspectele legate de sarcină, cancer de sân și de col uterin, sănătate reproductivă și alte probleme ginecologice nu trebuie ignorate. • Pentru persoanele GBIQ și femeile trans, trebuie avute în vedere probleme precum cancerul de prostată și afecțiunile cardiovasculare.
Asistență juridică	• Poate fi necesar sprijin juridic (reprezentare sau consiliere) în legătură cu cererea și examinarea acesteia. • Teama de persecuție din cauza unor caracteristici SOGIESC diverse poate constitui un motiv pentru acordarea azilului. • Este posibil să fie necesar sprijin juridic pentru proceduri de recunoaștere juridică a genului (pentru solicitanții trans). • Sprijinul juridic poate fi necesar și pentru alte proceduri, cum ar fi protecția victimelor TP sau inițierea unei acțiuni judiciare în urma unui incident de VBG.

⁽¹¹⁴⁾ Pentru mai multe informații privind gestionarea clinică a violului, consultați Organizația Mondială a Sănătății, [Clinical Management of Survivors of Rape: A guide to the development of protocols for use in refugee and internally displaced person situations](#) (Gestionarea clinică a supraviețuitorilor violului: un ghid pentru elaborarea protocoalelor destinate utilizării în situații care implică refugiați și persoane strămutate intern), Geneva, 2002.

Teme de evaluare	Considerații relevante pentru SOGIESC
Aspectul fizic al solicitantului și alte observații făcute de evaluator în timpul procedurii	• Semne vizibile de suferință sau autoizolare observate în timpul evaluării. • Reacțiile solicitantului în timpul evaluării, inclusiv calitatea și nivelul comunicării dintre evaluator și solicitant. • Compararea reacțiilor și a comportamentului solicitantului în cadrul diferitelor vizite și interacțiuni cu dumneavoastră sau colegii dumneavoastră (dacă aceste informații sunt disponibile). Aceasta ajută la determinarea eventualelor schimbări semnificative în starea emoțională, bunăstarea și comportamentul persoanei. Vezi și tabelul „Indicatori ai nevoilor speciale și ai vulnerabilităților relevanți pentru SOGIESC diverse”.
Protecția copilului ⁽¹¹⁵⁾	• Interesul superior al copilului trebuie să fie o considerație principală pe parcursul evaluării, inclusiv dorințele și opiniile copilului LGBTIQ referitoare la exprimarea de gen și la bunăstarea sa generală. • În cazul minorilor neînsoțiți, reprezentantul legal desemnat sau alt reprezentant oficial trebuie să fie implicat în procedură.

Recomandări pentru personalul care efectuează evaluarea vulnerabilității

- Țineți cont de intersecționalitate când efectuați evaluarea; este important să luați în considerare și să evaluați posibilele nevoi și identități intersecționale ale unui solicitant (de exemplu, abilitate/dizabilitate, vârstă), pe lângă SOGIESC (pentru mai multe informații și recomandări practice privind intersecționalitatea, consultați [Ghidul practic privind solicitantii cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), capitolul 2. „Intersecționalitatea în contextul azilului” și [Ghidul practic privind solicitantii cu SOGIESC diverse – notă de informare](#), capitolul 2. „Norme, prejudecăți și intersecționalitate”).

⁽¹¹⁵⁾ Relevant doar atunci când solicitantul evaluat are sub 18 ani sau în cazul evaluării unei familii în care unul dintre membri este o persoană LGBTIQ.

- Asigurați-vă că evaluarea are loc întotdeauna într-un mod și într-un spațiu în care se asigură intimitatea și confidențialitatea.
- Informați și reasigurați solicitantul cu privire la principiul confidențialității, precum și în legătură cu eventualele excepții, cum ar fi obligația legală de raportare conform legislației naționale (de exemplu, dacă o persoană reprezintă un pericol pentru sine sau pentru ceilalți).
- Folosiți pronumele și genul preferat de solicitant, precum și un limbaj adecvat și favorabil incluziunii; creați și mențineți un spațiu sigur pentru solicitant (consultați și [Ghidul practic privind solicitantii cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), capitolul 3. „Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure”, precum și secțiunea „[Facilitarea autoidentificării](#)” din acest ghid și caseta „[Idei de reținut: identificarea vulnerabilităților și a nevoilor speciale](#)”).
- Asigurați-vă că interpretul implicat cunoaște și folosește un limbaj și o terminologie adecvată, inclusiv în ceea ce privește SOGIESC.
- În cazul copiilor LGBTIQ, este esențial să se respecte interesul superior al copilului pe tot parcursul procesului, să fie ascultate dorințele copilului și să fie implicat un reprezentant legal.
- Ca evaluator, trebuie să evaluați în primul rând siguranța solicitantului și să vă asigurați că dosarul este tratat cu prioritate în mod corespunzător, în funcție de urgența răspunsului necesar.
- Consolidați-vă cunoștințele și competențele de evaluare a vulnerabilităților, punând un accent deosebit pe aspectele legate de solicitantii LGBTIQ, prin activități de dezvoltare profesională, inclusiv sesiuni de formare, de învățare autonomă și de autoformare și îndrumare colegială.
- Familiarizați-vă cu cadrul juridic de bază în materie de SOGIESC, atât cu cel obligatoriu, cât și cu cel facultativ, la nivel internațional, național sau al UE, cum ar fi Principiile de la Yogyakarta și Principiile de la Yogyakarta plus 10 ⁽¹¹⁶⁾ și cu situația și drepturile persoanelor LGBTIQ din țara dumneavoastră.
- Luați în considerare și includeți în evaluare factorii de reziliență și de protecție ai persoanei în cauză; aceștia pot include abilități personale, capacități și puncte forte înnăscute cu ajutorul cărora persoana poate face față dificultăților, dar și sprijinul oferit de familie și de alte rețele de susținere.

⁽¹¹⁶⁾ Principiile de la Yogyakarta sunt o colecție de standarde internaționale privind drepturile omului legate de orientarea sexuală și identitatea de gen, elaborate în 2006 de către un grup de experți în drepturile omului. În 2017 au fost adoptate „Principiile de la Yogyakarta plus 10 (YP+10)”, inclusiv Principiile și obligațiile suplimentare ale statelor, pentru a completa Principiile de la Yogyakarta și, în special, pentru a detalia standardele legate de caracteristicile sexuale și exprimarea de gen. Textul integral al Principiilor de la Yogyakarta și al YP+10 poate fi consultat pe site-ul oficial, disponibil la <https://yogyakartaprinciples.org/>.

Instrumentul EUAA conex

[Instrumentul de evaluare a nevoilor speciale și a vulnerabilităților](#), elaborat de EUAA în 2022, sprijină autoritățile statelor membre în evaluarea nevoilor speciale ale persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate. Acest instrument ajută personalul specializat să evalueze nevoile speciale într-un mod structurat și să identifice măsurile viitoare adecvate care trebuie luate în interesul solicitantului. Utilizatorii acestui instrument sunt profesioniști specializați care au responsabilitatea de a evalua nevoile persoanelor vulnerabile și de a lua măsuri pentru a oferi răspunsuri prompte și adecvate acestor nevoi. Instrumentul este conceput pentru a fi utilizat offline, pentru a reduce riscul de încălcare a securității a datelor.

3.3. Răspunsul la nevoile speciale și la vulnerabilități

După identificarea și/sau evaluarea acestora, nevoile speciale și vulnerabilitățile unui solicitant trebuie tratate în mod corespunzător și prompt. Este extrem de important ca serviciile sau tipurile de sprijin necesare să fie oferite cât mai curând de către personal specializat, pentru a preveni agravarea vulnerabilității sau a reduce riscurile legate de siguranță și securitate, deteriorarea sănătății fizice sau psihice și/sau marginalizarea, exploatarea sau abuzul ulterior.

Țările UE+ trebuie să se asigure că există resurse disponibile pentru a răspunde acestor nevoi într-un mod sigur, oportun și adecvat, fie prin furnizarea directă a serviciilor (de către autoritatea de primire), fie prin referiri către furnizori externi de servicii specializate și alte părți interesate (de exemplu: servicii sociale, profesioniști în domeniul sănătății psihice, clinici/spitale, consilieri juridici/avocați, organizații și rețele LGBTIQ).

Solicitanții cu SOGIESC diverse pot avea nevoi specifice (precum nevoi de sănătate) care nu pot fi satisfăcute de agențiile de primire sau de autoritățile și entitățile publice. Prin urmare, este important ca autoritățile de primire să stabilească relații de cooperare, parteneriate și un sistem activ de referire cu actori relevanți nestatali și cu OSC-uri (consultați [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), capitolul 6. „Cooperarea și coordonarea”).

Planul de răspuns necesar pentru a aborda nevoile speciale și vulnerabilitățile presupune acțiuni și referiri care pot fi legate de următoarele domenii tematice ⁽¹¹⁷⁾:

- cazare/locuință (atât alocare inițială, cât și realocare/transfer);
- furnizarea de informații;
- management de caz (orientat spre asistență socială) ⁽¹¹⁸⁾;
- sănătate fizică și psihică/sprijin psihosocial;

⁽¹¹⁷⁾ Planul de răspuns trebuie întotdeauna adaptat la nevoile reale și identificate ale fiecărui solicitant. Prin urmare, aceasta este doar o listă orientativă a celor mai frecvente domenii ce trebuie luate în considerare atunci când se abordează nevoile speciale. Este responsabilitatea fiecărui evaluator să elaboreze un plan de răspuns personalizat pentru fiecare solicitant, pe baza nevoilor identificate și/sau evaluate.

⁽¹¹⁸⁾ Managementul de caz este o metodă de lucru structurată, folosită de un lucrător social, care presupune coordonarea, monitorizarea și sprijinirea accesului solicitantului la servicii care răspund nevoilor sale, în cooperare directă cu acesta. Este o modalitate de organizare și implementare a activității profesionale, oferind o abordare individualizată, adecvată și sistematică, prin sprijin direct sau prin referire, în concordanță cu planul de răspuns.

- consiliere și asistență juridică;
- furnizarea de alimente și articole nealimentare de bază;
- educație (pentru copii);
- acces la muncă și formare profesională;
- alte tipuri de sprijin social (de exemplu, activități recreative, sport).

În situațiile în care anumite servicii nu sunt disponibile (sau nu sunt disponibile în cantitate suficientă) din partea autorității de primire (sau a centrului de cazare), responsabilii cu primirea trebuie să îndrume solicitanții către alți furnizori externi de servicii. Pentru a asigura referiri sigure și confidențiale ale solicitanților cu SOGIESC diverse, este esențial să se respecte căile de referire și protocoalele (proceduri operaționale standard etc.) stabilite și agreate, care garantează respectarea principiilor și măsurilor de protecție în furnizarea serviciilor. În plus, trebuie să existe un mecanism de monitorizare regulată, pentru a verifica dacă serviciul a fost efectiv furnizat și care a fost impactul asupra persoanei în cauză. Monitorizarea ulterioară se realizează în cooperare cu solicitantul și cu furnizorul de servicii spre care a fost îndrumat acesta.

Referirea reprezintă procesul de îndrumare a unui solicitant cu SOGIESC diverse spre furnizori de servicii care pot oferi sprijinul necesar, în funcție de nevoile evaluate. Referirile garantează că solicitanții vor beneficia de un sprijin complet din partea personalului specializat și sunt efectuate în conformitate cu proceduri standardizate (căi sau mecanisme de referire). Referirile ar trebui, de regulă, efectuate în scris și să respecte principiile uzuale pentru astfel de acțiuni, inclusiv următoarele:

- **Consimțământ în cunoștință de cauză.** Solicitantului trebuie să i se explice clar cui și în ce scop vor fi transmise informațiile, inclusiv ce tip de servicii pot fi furnizate; în cazul copiilor mici sau al minorilor neînsoțiți, consimțământul în cunoștință de cauză este oferit de părinte sau de reprezentantul legal, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este recomandat, în acord cu interesul superior al copilului.
- **Confidențialitate.** Informațiile nu trebuie împărtășite altor persoane în afară de destinatarul referirii, cu excepția cazurilor în care există o obligație legală de raportare către autorități [de exemplu, când se comit anumite infracțiuni, în situații de urgență sau care pun viața în pericol ⁽¹¹⁹⁾].
- **Protecția datelor și măsuri suplimentare pentru protejarea informațiilor sensibile (inclusiv documente tipărite și fișiere electronice).** Fișierele fizice trebuie arhivate în dulapuri cu încuietoare, la care să aibă acces doar persoanele care **au nevoie de acele informații** în scopul referirii. Fișierele electronice trebuie să fie protejate prin parolă, iar drepturile de acces să fie acordate doar persoanelor de contact desemnate.

⁽¹¹⁹⁾ Anumiți profesioniști implicați în sistemul de primire (în special lucrători sociali, psihologi și cadre medicale) pot avea obligația să respecte reglementări naționale sau specifice profesiei privind obligația de confidențialitate. În unele cazuri pot exista excepții, în special atunci când există o amenințare reală la adresa vieții sau bunăstării unei persoane sau când se dezvoltă informații privind abuzuri asupra unui copil. În funcție de legislația și practica națională, este recomandabil să se stabilească un protocol de schimb de informații între profesioniști (actori/personal medical și non-medical), cu respectarea consimțământului în cunoștință de cauză din partea solicitantului vizat.

- **Principiul de a nu face rău.** Acest principiu trebuie garantat și luat în considerare atunci când se decide efectuarea unei referiri, pentru a evita expunerea la vătămări suplimentare, inclusiv la retraumatizare.

Trebuie menționat că un solicitant ar putea dori să primească informații despre servicii potențiale, dar să nu dorească referirea către acestea – dorința sa trebuie respectată. În acest caz, responsabilul cu primirea trebuie să furnizeze informații și numere de contact ale furnizorilor relevanți (de exemplu, numere de urgență și datele de contact ale poliției) și să explice cum pot fi accesate serviciile în eventualitatea în care solicitanții cu caracteristici SOGIESC diverse doresc să le acceseze ulterior.

Sfaturi practice: realizarea de referiri în siguranță

- Identificați și consultați organizații, asociații și grupuri de sprijin LGBTIQ și dezvoltați legături pentru a înțelege serviciile disponibile și a evalua colaborările, inclusiv posibilitatea de referire.
- Când faceți o referire către alte servicii, confirmați că sursa de referire este un spațiu sigur pentru persoanele cu SOGIESC diverse. Dacă, în calitate de responsabil cu primirea, întâmpinați dificultăți în a găsi un furnizor de servicii adecvat sau de încredere, contactați o organizație locală LGBTIQ pentru sprijin în procesul de referire.
- Implementați sisteme active de referire și parteneriate cu actori instituționali și non-instituționali (de exemplu, OSC-uri, organizații internaționale, alte autorități relevante, rețele LGBTIQ).
- Facilitați accesul la servicii în afara centrelor de cazare, și anume prin însoțire, sprijin pentru transport și interpretare, acolo unde este necesar.

Instrumente și sfaturi utile privind furnizarea serviciilor medicale

- Zanzu (Belgia) este un instrument online practic de traducere, dezvoltat pentru profesioniști (în special din domeniul medical), care urmărește să elimine barierele lingvistice în ceea ce privește sănătatea sexuală, respectând diversitatea culturală. Instrumentul este disponibil în mai multe limbi și conține o secțiune specifică dedicată persoanelor LGBTIQ ⁽¹²⁰⁾.
- Prin proiectul „Open doors: promoting inclusive and competent healthcare for LGBTI people” (Uși deschise: promovarea serviciilor medicale incluzive și competente pentru persoanele LGBTI) (Polonia) au fost elaborate, printre altele, următoarele instrumente.
  - Un ghid scurt pentru profesioniștii din domeniul sănătății, care rezumă cele mai importante informații despre sănătatea persoanelor LGBTIQ. Acesta include o introducere în terminologia LGBTIQ, un rezumat al nevoilor de sănătate ale persoanelor LGBTIQ și recomandări practice pentru evitarea discriminării și crearea unor spații clinice favorabile incluziunii ⁽¹²¹⁾.

⁽¹²⁰⁾ Zanzu Belgia, [Sănătatea sexuală în 14 limbi](#) și Zanzu Țările de Jos, [Sănătatea sexuală în 16 limbi](#).

⁽¹²¹⁾ Open Doors, [Open Up the Doors – An LGBTI guide for healthcare professionals](#) (Deschideți ușile – un ghid LGBTI pentru cadrele medicale), Lambda Warszawa Association, Varșovia, fără dată.

- Un manual pentru profesioniștii din domeniul sănătății, care oferă o prezentare detaliată a inegalităților și nevoilor de sănătate ale persoanelor LGBTIQ, o introducere în terminologia LGBTIQ, un rezumat al nevoilor de sănătate ale acestora și recomandări practice pentru evitarea discriminării și crearea unor spații clinice favorabile incluziunii ⁽¹²²⁾.

Ambele materiale sunt disponibile în șase limbi: bulgară, catalană, engleză, maghiară, italiană și polonă.

UNHCR și Fondul Națiunilor Unite pentru Populație au elaborat un ghid operațional privind răspunsul la nevoile de sănătate și protecție ale persoanelor care practică sexul comercial sau îl oferă în schimbul unor beneficii, în contexte umanitare, cu accent special pe sănătatea sexuală și reproductivă ⁽¹²³⁾.

⁽¹²²⁾ Open Doors, [Open Up the Doors – An LGBTI handbook for healthcare professionals](#) (Deschideți ușile – manual LGBTI pentru profesioniștii din domeniul sănătății), Háttér Society, Budapesta, 2022.

⁽¹²³⁾ Fondul ONU pentru Populație și UNHCR, [Operational Guidance – Responding to the health and protection needs of people selling or exchanging sex in humanitarian settings](#) (Ghid operațional – răspunsul la nevoile de sănătate și protecție ale persoanelor care practică sexul comercial sau îl oferă în schimbul unor beneficii, în contexte umanitare), 2021.

4. Integrarea dimensiunii SOGIESC în planificarea de contingență

În conformitate cu articolul 32 alineatul (1) din DCP (2024), fiecare stat membru trebuie să elaboreze „un plan de contingență, consultându-se cu autoritățile locale și regionale, cu societatea civilă și cu organizații internaționale, după caz. Planul de contingență stabilește măsurile care trebuie luate pentru a asigura primirea corespunzătoare a solicitanților [...] în cazurile în care statul membru se confruntă cu un număr disproporționat de solicitanți de protecție internațională, inclusiv de minori neînsoțiți” ⁽¹²⁴⁾.

Chiar și atunci când planul de contingență este activat, condițiile de primire trebuie să asigure respectarea deplină a unui standard adecvat de viață, în conformitate cu dreptul UE, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene ⁽¹²⁵⁾. Nevoile de bază ale solicitanților, inclusiv ale celor cu caracteristici SOGIESC diverse, trebuie acoperite chiar și în situații excepționale, și orice derogare inevitabilă de la dispozițiile stabilite în DCP (2024) trebuie să fie cât mai scurtă.

Prezentul capitol se adresează în principal managerilor și responsabililor de elaborarea politicilor publice din cadrul autorităților de primire. Acesta descrie principalele idei și recomandări privind integrarea considerațiilor și a elementelor legate de SOGIESC atunci când statelor membre li se solicită:

- să confirme conformitatea cu DCP (2024) în timpul selectării măsurilor de contingență și pregătire pentru a răspunde unei situații excepționale;
- să se asigure că standardele minime privind condițiile materiale de primire sunt menținute peste un anumit prag calitativ în aplicarea acestor măsuri.

Capitolul este împărțit în șase subsecțiuni care acoperă domenii-cheie ale primirii (vezi secțiunea 4.2. „[Modalități excepționale pentru asigurarea condițiilor de primire pentru solicitanții cu SOGIESC diverse](#)”), fiecare incluzând considerații specifice SOGIESC și aplicând o abordare integrală ⁽¹²⁶⁾ a planificării de contingență. De asemenea, în mai multe secțiuni sunt identificate câteva exemple de bune practici ⁽¹²⁷⁾.

⁽¹²⁴⁾ În mod similar, articolul 18 alineatul (9) din Directiva DCP (reformată) prevede că „statele membre pot stabili, cu titlu excepțional, și alte forme decât cele prevăzute în prezentul articol, pentru o perioadă rezonabilă, cât mai scurtă posibil, atunci când: (a) este necesară o evaluare a nevoilor speciale ale solicitantului, în conformitate cu articolul 22; (b) capacitățile de cazare disponibile în mod obișnuit sunt temporar epuizate”.

⁽¹²⁵⁾ Uniunea Europeană, [Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene](#) (JO C 326, 26.10.2012, p. 391).

⁽¹²⁶⁾ Abordarea integrală (ciclică) acoperă trei aspecte care împreună formează un cadru sistematic, coerent și cuprinzător pentru planificarea de contingență. Aceste aspecte se referă la următoarele etape/acțiuni: dezvoltare/pregătire, răspuns, revizuire/ajustare.

⁽¹²⁷⁾ Pentru informații suplimentare despre planificarea de contingență, consultați EUAA, [Guidance on Reception – Operational standards and indicators \(Ghidul privind primirea – standarde operaționale și indicatori operaționali\)](#), mai 2024, care completează EASO, [Ghidul privind condițiile de primire: standarde operaționale și indicatori operaționali](#), septembrie 2026, în special secțiunea 15. „Modalități excepționale pentru acordarea condițiilor materiale de primire”.

4.1. Semnale și indicatori de alertă timpurie

Semnalele și indicatorii de alertă timpurie trebuie identificați în cadrul unui proces bazat pe scenarii (de exemplu: numărul de sosiri, capacitatea de primire și rata de ocupare, fluxurile de intrare și ieșire, durata procesării cererilor de protecție, profilurile de vulnerabilitate și resursele umane) ⁽¹²⁸⁾.

Semnalele și pragurile trebuie definite clar din timp, iar indicatorii trebuie caracterizați cu precizie, pentru a permite un răspuns prompt. Se recomandă ca, în cadrul unui sistem de alertă timpurie, să se elaboreze o definiție națională a ceea ce se consideră „aflux ridicat” și/sau o definiție numerică a ceea ce constituie o „situație de urgență” care ar putea necesita activarea măsurilor de contingență. Exemple de praguri posibile ar putea fi creșterea semnificativă a numărului de sosiri sau creșterea numărului de persoane cu nevoi speciale într-o perioadă determinată și/sau depășirea unei rate prestabilite de ocupare pentru o anumită perioadă (ceea ce poate duce la scăderea calității primirii din cauza suprasolicitării sau a depășirii capacității centrelor de cazare). Pe baza abordării bazate pe scenarii, sistemul de semnalare ar trebui să sprijine autoritatea de primire în activarea planului de răspuns.

Datele reprezintă un element esențial în planificarea de contingență, prin urmare, estimările privind procentul de solicitanți cu nevoi speciale, și în mod particular procentul de solicitanți cu caracteristici SOGIESC diverse, trebuie, de asemenea, luate în considerare. Totuși, autoritățile trebuie să țină cont de faptul că estimarea proporției de solicitanți LGBTIQ în rândul populației generale poate fi dificilă, din motive detaliate în acest ghid, cum ar fi normele sociale dominante, teama de dezvăluire a identității și de stigmatizare, care pot influența disponibilitatea persoanei de a-și dezvălui caracteristicile SOGIESC.

Altă provocare este faptul că persoanele cu SOGIESC diverse care solicită protecție internațională din motive care nu sunt legate de caracteristicile lor SOGIESC pot avea totuși nevoi speciale de primire din cauza acestora. Astfel, nevoile lor nu trebuie ignorate, ci trebuie luate în considerare în planificarea de contingență. Pentru a depăși aceste provocări, se recomandă culegerea de date anonime legate de SOGIESC în cadrul procedurii de azil, deoarece acestea se pot folosi pentru a estima numărul aproximativ al acestor solicitanți. Această estimare poate sprijini autoritățile în procesul lor bazat pe scenarii. Este preferabil să existe o cifră aproximativă sau un procent estimativ al solicitanților LGBTIQ decât să nu existe nicio informație (vezi și [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – elemente transversale](#), capitolul 7. „Gestionarea datelor și statistici”).

4.2. Modalități excepționale pentru asigurarea condițiilor de primire pentru solicitanții cu SOGIESC diverse

Furnizarea condițiilor de primire pentru solicitanți este reglementată de DCP (2024) și modalitățile excepționale trebuie să fie în concordanță cu această directivă. După cum s-a explicat mai sus, standardele stabilite de DCP (2024) pentru situații neexcepționale trebuie să rămână referința și în cazurile de presiune disproporționată.

⁽¹²⁸⁾ Vezi și EASO, [Ghidul privind planificarea de contingență în contextul primirii](#), martie 2018..

În această secțiune sunt evidențiate considerații specifice SOGIESC, în contextul primirii, pentru a sprijini statele membre în integrarea dimensiunii SOGIESC în planificarea și pregătirea de contingență.

Toate recomandările și considerațiile de mai jos trebuie citite împreună cu principiul prevăzut la articolul 32 alineatul (1) din DCP (2024) ⁽¹²⁹⁾, care prevede că măsurile stabilite de planul de contingență trebuie „[să asigure] primirea corespunzătoare a solicitanților în conformitate cu prezenta directivă”. Acest principiu trebuie aplicat împreună cu următoarele principii, pentru a asigura demnitatea, starea de bine și drepturile fundamentale ale solicitanților pe tot parcursul procesului de azil.

- **Demnitate.** Statele membre trebuie să se asigure că respectivele condiții de primire oferite solicitanților sunt compatibile cu demnitatea lor inerentă și nu îi supun unui tratament degradant.
- **Nivel de trai.** Solicitanții trebuie să aibă acces la cazare adecvată, care să le asigure un nivel de trai suficient pentru subzistență și protecția sănătății lor fizice și psihice.
- **Condiții materiale de primire.** Statele membre au obligația să le asigure solicitanților condiții materiale de primire, inclusiv cazare, hrană, îmbrăcăminte și produse de igienă personală. Aceste condiții trebuie să fie conforme cu standardele naționale și să respecte nevoile culturale și religioase ale solicitanților ⁽¹³⁰⁾.
- **Servicii medicale.** Solicitanții trebuie să aibă acces la servicii medicale necesare de calitate adecvată, care includ cel puțin îngrijiri de urgență și tratamente esențiale pentru boli (precum și pentru afecțiunile psihice grave) și îngrijiri de sănătate sexuală și reproductivă esențiale pentru tratarea unei afecțiuni fizice grave.
- **Persoane cu nevoi speciale de primire.** Trebuie acordată atenție specială situației solicitanților cu nevoi speciale de primire.

4.2.1. Cazare

Pe măsură ce fluxul general de solicitanți de protecție internațională crește, va crește și fluxul solicitanților cu nevoi speciale. Prin urmare, în etapa de planificare/pregătire, trebuie acordată atenție asigurării unor locuri de cazare adecvate și suficiente pentru persoanele cu nevoi speciale, inclusiv pentru persoanele cele mai expuse riscurilor privind siguranța, cum sunt solicitanții LGBTIQ.

Cartografierea capacității de primire disponibile și a gradului de ocupare este esențială pentru utilizarea eficientă a capacității existente, pentru planificarea de capacități suplimentare și pentru abordarea nevoilor speciale de primire ale solicitanților. În acest sens, statele membre trebuie să cartografieze capacitatea și gradul de ocupare al locurilor de primire care pot fi utilizate pentru solicitanții cu SOGIESC diverse, în funcție de nevoile lor speciale de primire identificate. La identificarea spațiilor de cazare adecvate, trebuie avute în vedere următoarele elemente: locația (adică apropierea de furnizorii relevanți de servicii); infrastructura (de exemplu, facilități sanitare

⁽¹²⁹⁾ Articolul 18 din DCP (reformată) prevede principiile – de la care nu se poate deroga – referitoare la primirea solicitanților de protecție internațională.

⁽¹³⁰⁾ Pentru solicitanții LGBTIQ, aceste condiții trebuie să corespundă nevoilor lor reale (de exemplu, produse adecvate pentru igiena menstruală trebuie puse la dispoziție pentru bărbații trans, precum și, eventual, pentru persoanele intersexuale și non-binare).

și băi individuale, posibilitatea de cazare privată). Aceasta trebuie să fie o activitate continuă, desfășurată pe tot parcursul planificării, implementării și revizuirii/ajustării.

Având în vedere că numărul locurilor de cazare complet adaptate la nevoile speciale de primire ale anumitor categorii de solicitanți, inclusiv solicitanții LGBTIQ, este limitat, și că aceste locuri pot deveni și mai rare în perioade de urgență, trebuie pus în aplicare un sistem de prioritizare. Locurile de cazare sigure și securizate trebuie rezervate solicitanților cu nevoi speciale suplimentare, în special celor cu nevoi medicale urgente, sau care se confruntă cu un risc mai mare la adresa siguranței (de exemplu, persoane expuse riscului de a deveni victime ale violenței). De asemenea, trebuie acordată o atenție deosebită respectării unității familiei, vieții de familie și vieții private. Trebuie stabilite îndrumări pentru a identifica cea mai potrivită formă de cazare, în funcție de nevoile speciale și situațiile individuale ale solicitanților vulnerabili, pe baza unei identificări corecte și la timp a nevoilor, realizată individual (vezi și capitolul [3. „Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse”](#)).

În mod similar, securitatea și siguranța nu pot fi negociate, deoarece reprezintă condiții necesare pentru un trai demn. Prin urmare, statele membre trebuie să asigure, pe cât posibil, prevenirea agresiunilor și a actelor de violență, inclusiv a celor motivate de caracteristicile SOGIESC, în special atunci când oferă cazare în contexte de aflus crescut de solicitanți.

Noile facilități de primire sau cele de urgență ar trebui să afișeze materiale vizuale informative, de exemplu afișe și videoclipuri, care promovează respectul pentru diversitate și incluziunea tuturor oamenilor, indiferent de caracteristicile personale, inclusiv SOGIESC. Trebuie să existe mecanisme de feedback (de exemplu, cutii poștale), precum și mecanisme pentru depunerea de plângeri și raportarea incidentelor, cunoscute atât de personal, cât și de rezidenți. Dreptul solicitanților de a comunica cu rudele, consilierii juridici și organizațiile specializate (de exemplu, prin telefon, internet sau alte mijloace) este, de asemenea, asigurat.

Solicitanții cazați în centre de urgență trebuie transferați în centre obișnuite imediat ce acest lucru devine posibil din punct de vedere practic, acordând prioritate persoanelor aflate în situații vulnerabile, inclusiv solicitanților LGBTIQ.

Bună practică

Un exemplu de bună practică presupune planificarea unei capacități minime de spații de cazare de urgență, unde solicitanții aflați într-o situație nesigură pot fi cazați, uneori temporar, în așteptarea transferului către o cazare adecvată, cu respectarea nevoilor lor speciale, inclusiv pentru solicitanții cu SOGIESC diverse.

4.2.2. Serviciile medicale

Chiar și în situații excepționale, statele membre trebuie să se asigure că solicitanții cu SOGIESC diverse beneficiază de serviciile medicale necesare la cel mai înalt standard posibil, inclusiv îngrijiri de sănătate mintală, oferite de personal calificat. Serviciile medicale necesare trebuie să fie de calitate adecvată și să includă cel puțin un screening medical imediat după

sosire, îngrijiri de urgență și tratamente esențiale pentru boli, inclusiv pentru afecțiunile mintale grave, îngrijiri de sănătate sexuală și reproductivă sau îngrijiri necesare pentru a face față unor complicații grave de sănătate legate de intervențiile de afirmare a genului obținute anterior.

4.2.3. Resurse umane și consolidarea capacităților

Statele membre ar trebui să se asigure, chiar și în perioadele de criză, că un responsabil cu primirea competent și experimentat este desemnat ca persoană de referință pentru cazurile legate de gen, inclusiv pentru solicitanții cu SOGIESC diverse ⁽¹³¹⁾. Persoanei respective trebuie să i se acorde timpul și spațiul necesar pentru a îndeplini această sarcină. Dacă sunt detașați membri experimentați ai personalului de referință pentru a ajuta la înființarea unui nou centru de cazare ⁽¹³²⁾, autoritatea trebuie să se asigure că aceștia dispun de suficient timp pentru a continua să acționeze ca persoane de referință pentru centrele de cazare din care provin. Astfel de membri ai personalului ar trebui să aibă acces la formare, inclusiv pe teme specifice SOGIESC ⁽¹³³⁾. În lipsa unui timp adecvat pentru formare, se pot aplica și modalități de formare la locul de muncă (de exemplu, urmărirea persoanelor de referință, îndrumare, formare online).

Personalul medical trebuie să fie instruit pentru a identifica și a aborda nevoile specifice ale solicitanților cu SOGIESC diverse – în special ale solicitanților trans, cu exprimare de gen neconformă, non-binari și intersexuali – și să-i trateze într-un mod sensibil și respectuos.

În perioadele de criză, statele membre trebuie totuși să se asigure că este disponibil un personal de primire de diferite genuri, în special profesioniști din domeniul sănătății, manageri de caz, interpreți/mediatori culturali și personalul implicat în procedurile de identificare și evaluare. În mod similar, în măsura în care este posibil, solicitanții își pot exprima preferința de a vorbi cu un membru al personalului de un anumit gen dacă doresc să discute subiecte sensibile.

4.2.4. Furnizarea de informații

În perioadele de criză, solicitanții au în continuare dreptul de a primi informații despre condițiile de primire, inclusiv despre cele destinate persoanelor cu nevoi speciale (de exemplu, pentru solicitanții LGBTIQ, acolo unde astfel de nevoi sunt identificate), precum și despre drepturile persoanelor LGBTIQ și nivelul de toleranță socială din țara gazdă. Solicitanții trebuie informați despre modalitățile prin care pot raporta probleme de securitate, inclusiv pe cele care decurg din statutul lor SOGIESC. În plus, trebuie informați despre accesul la asistență juridică și la alți furnizori de servicii relevante pentru condițiile de primire, inclusiv în domeniul sănătății.

⁽¹³¹⁾ Sau o persoană de referință/punct de contact specializată în vulnerabilități și nevoi speciale, inclusiv în cele aferente SOGIESC.

⁽¹³²⁾ Astfel de persoane de referință pot fi responsabile pentru mai multe centre de cazare și pentru alte grupuri vulnerabile (de exemplu, victime ale violenței de gen), cu condiția să dispună de suficient timp și resurse pentru a-și îndeplini sarcinile în mod corespunzător.

⁽¹³³⁾ Pentru mai multe informații despre conținutul unei astfel de formări, vezi capitolul 1. „Furnizarea condițiilor de primire”, precum și EUAA, *Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – elemente transversale*, noiembrie 2024, secțiunea 5.3. „Consolidarea capacităților personalului în ceea ce privește SOGIESC”.

Autoritățile de primire trebuie să ia în considerare adaptarea metodelor și a canalelor eficiente de informare la un număr mai mare de solicitanți. De exemplu, centrele de cazare temporare și de urgență pot afișa materiale informative, ghiduri, resurse și informații despre furnizorii de servicii pentru persoane LGBTQ.

Bune practici

- Un exemplu de bună practică este elaborarea și actualizarea periodică a listelor de întrebări și răspunsuri frecvente referitoare la drepturile și serviciile pentru persoanele cu SOGIESC diverse; acestea pot fi utilizate atât înainte, cât și în timpul unor afluxuri mari de solicitanți.
- Comunicarea prin rețele sociale ⁽¹³⁴⁾ și dezvoltarea de platforme cu informații dedicate solicitanților LGBTQ sunt modalități eficiente de a transmite informații și mesaje relevante. Prin dezvoltarea unei aplicații mobile, autoritățile de primire pot ajunge cu ușurință la un număr mare de persoane.

4.2.5. Cooperare și coordonare externă

Cooperarea și coordonarea între autoritatea de primire și alte autorități relevante, OSC-uri și organizații internaționale sunt de o importanță esențială chiar și în perioade normale ⁽¹³⁵⁾. La elaborarea și implementarea unui plan de contingență, trebuie consolidate și promovate coordonarea și sprijinul din partea acestor entități și a altor asociații relevante (de exemplu, grupuri de voluntari, diaspora de migranți), acolo unde acestea au activitate ⁽¹³⁶⁾. Această colaborare trebuie să includă organizații LGBTQ și furnizori de servicii medicale (inclusiv de sănătate psihică). Mecanismele de coordonare trebuie stabilite și convenite în prealabil cu entitățile relevante; acestea pot include întâlniri comune organizate în pregătirea unei situații de aflux ridicat, fiind reluate frecvent pe parcursul situației excepționale.

Rolurile și responsabilitățile autorităților competente și ale organizațiilor implicate, precum și mecanismele de coordonare dintre părțile interesate, trebuie specificate clar. Aceste roluri și funcții sunt mai bine definite și convenite printr-un mecanism formal (de exemplu, un memorandum de cooperare), pentru a evita suprapunerea eforturilor și a asigura folosirea eficientă a resurselor disponibile. Organizațiile implicate trebuie, de asemenea, informate la timp despre înființarea de noi centre de cazare, acolo unde este cazul. Persoanele (angajați sau voluntari) care intră în contact direct cu copiii și cu alte persoane aflate în situații vulnerabile trebuie să fie conștiente de particularitățile lucrului cu aceste grupuri, inclusiv în privința utilizării unui limbaj respectuos și favorabil incluziunii.

⁽¹³⁴⁾ Vezi exemplul Fedasil în caseta „Bune practici” din secțiunea 2.2. „Reducerea riscurilor”.

⁽¹³⁵⁾ EUAA, *Ghid practic pentru solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse – elemente transversale*, noiembrie 2024, capitolul 6. „Cooperarea și coordonarea”.

⁽¹³⁶⁾ Astfel cum prevede și articolul 32 alineatul (1) din DCP (2024).

4.2.6. Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile speciale și vulnerabilitățile solicitanților

Chiar și în timpul unei crize, identificarea și gestionarea vulnerabilităților nu trebuie compromise. Mecanismele standardizate existente pentru identificarea și evaluarea nevoilor speciale legate de primire pot fi prea consumatoare de timp și necesită accelerare. Prin urmare, statele membre pot folosi temporar un instrument sau o procedură de screening mai agilă și mai rapidă, care constă într-un control preliminar de sănătate și vulnerabilitate, pentru a identifica nevoi de îngrijire imediată sau asistență specială, precum și pentru a determina dacă solicitanții au nevoi speciale de primire ⁽¹³⁷⁾. Organizațiile specializate LGBTIQ pot fi implicate și în procesul de evaluare (de exemplu, prin furnizarea de servicii, interpretariat/mediere culturală, instruirea personalului). Nevoile speciale identificate ale solicitanților LGBTIQ care pot avea un impact asupra garanțiilor procedurale trebuie comunicate autorităților competente în domeniul azilului (de exemplu, desemnarea unui ofițer de decizie și/sau interpret instruit, de genul preferat de solicitant).

Când există indicii privind vulnerabilitățile sau nevoile speciale de primire, solicitanții LGBTIQ vizați trebuie să primească sprijin adecvat și în timp util, în funcție de starea lor fizică și psihică. Acesta poate include referirea sau răspunsul la nevoile medicale urgente (de exemplu, tratament HIV/ITS, tratament postoperator sau post-MGF/MGI, seringi sterile pentru injecții, alte produse medicale) sau alte forme de sprijin (de exemplu, suport psihosocial, medicație psihiatrică).

⁽¹³⁷⁾ Statele membre trebuie să țină cont că o procedură agilă și mai rapidă de screening nu trebuie să înlocuiască identificarea și evaluarea completă a nevoilor speciale și a vulnerabilităților, (vezi capitolul 3. „[Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse](#)”), care trebuie realizată pentru fiecare persoană în parte imediat ce situația o permite.

Scanați pentru a accesa toate
piesele din prezentul ghid practic

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

